

KMP

K Y R K P R E S S E N

ONSDAG 31 MARS. NR 7/2021

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

LIVET SEGRAR

**"Int då", tänkte Tua Forsström
om Gud Sidan 28**

**Knutby: Hur en församling
spårar ur Sidan 14**

**Finlandssvenska profiler:
Så här firar vi påsk Sidan 10**

Knutby i fokus igen

»Hade inte samhället kunnat göra mer?«

I DAGARNA LANDAR ännu en dokumentär om den lilla församlingen i Knutby som under många år återkommande skapat stora rubriker, inte minst i Sverige. Fokus i denna dokumentär från HBO (läs mer på sidorna 14–15) ligger till stora delar på det mord och mordförsök dåvarande pastorn Helge Fossmo lyckades förmå barnflickan Sara Svensson att utföra. Just den här delen av Knutbydramat är naturligtvis det mest tragiska: en människa fick sätta livet till, samtidigt som ytterligare en person bara var en hårsman från att bli mördad.

Det som ändå slår en nu efteråt, när man hör berättelser från Knutby, är att det som hände efter mordet är snudd på lika anmärkningsvärt som det som hände innan. Dels det att församlingen kunde överleva den mediestorm som följde efter morddramat. Men också det faktum att de osunda drag som präglade i synnerhet församlingens inre kärna kunde fortsätta för att på slutet till och med eskalera. Detta innan hela församlingen brakade ihop när det visat sig att en av pastorerna utnyttjat bland annat en minderårig flicka. Med tanke på att så många blickar riktades mot församlingen kan man fråga sig hur det kunde fortgå. Hade inte samhället kunnat göra mer?

En utmaning här är naturligtvis att det i en fri demokrati – med all rätt – är svårt att omyndigförklara vuxna människor. Var och en har bestämmanderätt i sitt eget liv. Men med barn är det annorlunda, här har sam-

hället större möjligheter att agera. Så varför gjorde ingen något?

JUST BARNENS PERSPEKTIV lyfts fram i boken "Knutbyflickan" av Linnéa Kuling, som kom ut i höstas. Linnéas föräldrar flyttade till Knutby när hon var liten och boken handlar om hur det är att växa upp som barn i sektens kärna. Det är skrämmande läsning.

I en kommentarstråd på Facebook går Kuling i dialog med psykoterapeuten Rigmor Robert som står bakom podcasten "Sektpodden". Robert har själv varit till hjälp för många av sektoffren i Knutby. Men Kuling är kritisk mot Roberts agerande för barnens bästa.

I kommentarstråden skriver Kuling bland annat: "Jag kan inte beskriva den bottenlösa sorgen jag kände första gången jag hörde Rigmor berätta att hon sagt åt lärarna på skolan att inte prata med oss barn i församlingen. Att det bästa de kunde göra för oss var att ge oss 'en paus från sekten'. Jag som hade önskat att någon försökt prata med mig! Jag sökte efter någon som kunde bekräfta att den såg att något inte stod rätt till. Kunde inte ta eget initiativ eftersom lärarna, i mina ögon, antingen inte såg eller brydde sig tillräckligt för att ta kontakt med mig – varför skulle jag ta kontakt med dem?"

SÅ VAD blir lärdomen att dra av detta? Det är naturligtvis orimligt att lägga ansvaret på skolan i en dylik situation. Samtidigt är det inte heller rätt att frånta lärarna möjligheten att vara en kanal för barnen. För många barn är skolan ändå en av de få kontaktytor som de har till omvärlden.

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

I DETTA NUMMER

Patienten är svag men lever

Tua Forsström och Sofia Torvalds för en dialog om hur det känns när man är arg på Gud. **Sid 28**

Mormors skedar blev biskopskors

Biskop electus av Burma, Johan Candelin, lät göra biskopskorsset av sin mormors silver-skedar. **Sid 6**

När mamma inte kom hem mer

Eva Roos var bara tio år gammal när hennes mamma dog. – Mammans död var en av rötterna till min ätstörning. **Sid 26**

Hade hellre varit mindre eftertänksam

Hustruns cancer gav Fritjof Sahlström viktiga men allt för dyrköpta erfarenheter. **Sid 24**

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 8** / Inkast **Sid 13** / Den här söndagen **Sid 16** / På gång i din församling **Sid 17** / På gång i stiftet **Sid 23** / Kultur **Sid 24** / Feature **Sid 26** / Kryss **Sid 32** / Opinion **Sid 34**

REDAKTIONEN

Ansvarig redaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(inte sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorrgatan 2 B vän.8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Johan Sandberg
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi - tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:
Finland & Norden 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

”Det är sällan jag är så glad som på påskdagen”

För Sören Lillkung är påsken en av de viktigaste högtiderna under året.

– Som människa och sångare har jag upplevt en enorm rikedom genom att ta del av påskens musikverk.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**
FOTO: **CATA PORTIN**

Sören Lillkung bekantade sig tidigt med passionerna, oratorier som handlar om Jesu lidande.

– Som ung åkte jag till Munsala kyrka och lyssnade på Matteuspassionen. Jag tyckte nog att den var lite lång; jag var ung och bänkarna var hårda. Men ändå var det någonting som var viktigt i allt det där.

När han sedan studerade sång i Sibelius-Akademien fick han sjunga Johannespassionen för första gången i Korsholms kyrka år 1993.

– Det var **Rainer Holmgård** som satte igång den här traditionen och jag minns hur glad jag blev när han tog kontakt. Många av oss österbottniska sångare har tagit del av den här viktiga traditionen. Själv har jag va-

rit med ett tjugotal gånger.

– Att sjunga en passion är inte att ta del av vilket musikverk som helst, utan att ta del av den bibliska berättelsen. Det är en väldigt stor skillnad.

Har du en favorit bland passionerna?

– Passionerna är ganska långa. Det blir som en egen provning, skrattar Sören.

– Johannespassionen tycker jag bäst om. Jag tycker också om Matteuspassionen, men Johannespassionen är lite kortare. Det passar mig – det har med min rastlösa läggning att göra. Den är också lite mera dramatisk.

– Det är både roligt men också ganska betungande att göra en roll i en passion. Man måste vara väldigt koncentrerad, men det är angeläget och viktigt att göra det. Det handlar om död och liv.

Hur mycket tänker du som sångare på budskapet?

– I all musikteater kommer texten först, sedan kommer gestaltningen och musiken. Evangelistens roll, tenoren, är oerhört krävande och jag har alltid beundrat de sångare som klarar den rollen.

– Mitt byte av jobb innebar en paus i min sångkarriär. Nu när jag inte sjunger har det blivit väldigt viktigt att lyssna på verken. Att

GÖR:
VD för Svenska kulturfonden

GÖR PÅ PÅSKEN:

Vi brukar ofta åka till Österbotten och träffa släkt och vänner. I år blir det att fira påsk i stillhet i Pellinge med delar av min familj.

sitta i kyrkan och få ta del av påskens budskap genom dessa verk tillsammans med andra människor är otroligt. Det går inte att ta till sig verken på samma sätt virtuellt.

Hur minns du dina barndomspåskar?

– Jag minns påsken med värme, samtidigt som det var någonting allvarligt över det, som man inte kunde sätta fingret på när man var liten.

– Påsken i Österbotten är som om en underlig blandning av påskbrasa och religion. Jag tyckte om att besöka påskbrasorna i Jippo och Oravais. Påskbrasorna med allt där omkring var rena rama nöjesfältet! I brasorna slängde man allt från gamla bildäck till barrlösa julgranar. Man börjar fundera på hur miljövänligt det var.

Hur minns du påsksöndagen?

– Det är sällan jag är så glad som på påsksöndagen! Jag får ta del av påskliljor och glädjande ofta barnkörer Redan som barn minns jag att ljust segrade. Det var vår!

– Sedan har påsken fördjupats för mig. Man kan ju inte förstå påsken, men jag har kunnat sätta in den i ett sammanhang. Våren och påsken förenas ju i ljust och uppståndelsen – och det livgivande religiösa budskapet att vi människor är förlättna.

Magnus Riska är docent i gammaltestamentlig exegetik. FOTO: ARKIV/HENRIK MIETTINEN

Första textfyndet sedan dödahavsrollarna

Fyndet är inte sensationellt – men det visar att det fortfarande går att hitta textfragment i området.

TEXT: **ERIKA RÖNNGÅRD**

Förra veckan kom nyheten att israeliska arkeologer gjort nya fynd av bibliska textfragment i Dödahavsområdet för första gången sedan dödahavsrollarna i Qumran hittades 1947.

De fynd av textfragment som gjorts nu har hittats i en svårtillgänglig grotta i Nahal Hever, längre söderut från Qumran.

– Det är fråga om ett tjugotal fragment, antagligen ganska små, som kommer från de små profeterna Sakarjas och Nahums texter. Hittills har man mest gjort fynd av bibeltexterna på hebreiska, men de här fragmenten kommer från den grekiska översättningen.

Det här säger **Magnus Riska**, docent i gammaltestamentlig exegetik vid Helsingfors universitet i vanliga fall, men för tillfället på missionsuppdrag i Etiopien. Han är välbekant

med dödahavsrollarna från Qumran och har bland annat doktorerat på dem.

Riska anser att det som gör de nya fynden lite intressanta är att de kommer från den grekiska översättningen. Då kan man få fram den teoretiska hebreiska förlagan och se eventuella nyansskillnader i jämförelse med den hebreiska grundtexten.

– Men generellt kanske de inte bidrar med så väldigt mycket nytt med tanke på bibelforskningen, för Sakarja och Nahum är ju välkända böcker i Bibeln. Fragmenten kommer från Sakarja 8:16–17 och Nahum 1:5–6.

»Det är väldigt torrt och kargt klimat där, därför tror man att de här fynden har bevarats så länge.«

– Arkeologerna i området är kanske mest intresserade av korgen som hittades.

Den flätade korgen hittades i samma grot-

ta som textfragmenten och enligt mätningar av radioaktiva isotoper är den 10 500 år gammal och därmed den äldsta intakta korgen i världen.

Dödahavsrollarna som hittades 1947 har däremot varit en sensation i forskarvärlden.

– Innan dess var de äldsta versionerna av bibeltexter som vi kände till från 900-talet. Dödahavsrollarna innebar att vi fick tillgång till versioner som var tusen år äldre.

När forskarna jämfört yngre och äldre versioner av de texterna upptäckte man att de nästan inte skilde sig från varandra alls – de skillnader som fanns handlade mest om att orden stavats på olika sätt.

Även om Riska inte ser det nya fyndet som något sensationellt tycker han ändå att det alltid är intressant när det hittas något nytt – inte minst för att det visar att det fortfarande kan finnas mer att upptäcka i området kring Döda havet.

– Det är väldigt torrt och kargt klimat där, därför tror man att de här fynden har bevarats så länge. Men emellanåt har man trott att det inte längre går att hitta fler texter eftersom man redan letat så noga.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost: redaktionen@kyrkpressen.fi
Telefon: 040 831 6902

Nykarleby behåller sin Telin-orgel

Telin-orgeln från 1768 flyttas inte från Nykarleby kyrka.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

– Att det uppstått debatt om orgeln handlar dels om att man pratat förbi varandra och dels om att det är komplicerade processer, säger kyrkoherde **Mia Anderssén-Löf**.

Orgeln, som är ospelbar, är historiskt värdefull. Nu står den i norra korset i kyrkan, men kan komma att flytta till läktaren.

Diskussionen i Nykarleby började då kyrkofullmäktige formulerade ansökan om renoveringsbidrag för kyrkan till Kyrkostyrelsen. I åtgärdsprogrammet på 25 punkter ingår att restaurera golvet och lägga in golvvärme.

– För att kunna göra det behöver vi flytta på Telin-orgeln, säger Mia Anderssén-Löf.

Fullmäktige skriver att orgeln varsamt ska monteras ner och flyttas till en annan plats i väntan på restaurering.

– Det är allmänt formulerat eftersom vi inte hade fått in alla utlåtanden från Museiverkets och Kyrkostyrelsens sakkunniga före mötet. Vi kunde inte heller påskynda utlåtandena eftersom pandemin begränsade experternas möjligheter att komma till Nykarleby. Vi tog beslutet för att hinna få in kompletterande handlingar till vår ansökan så att den skulle bli behandlad i mars.

Placeringen av orgeln har diskuterats. Där den nu står skymmer den delvis ett fönster och utrymmet kunde användas till annat ändamål.

– Det förslag som nu ligger bäst till är att den skulle få plats på orgelläktaren bredvid den nuvarande orgeln. Det skulle ju vara den naturliga platsen.

– Det finns en samstämmighet om att Telin-orgeln ska behållas

Telin-orgeln kan få plats på läktaren bredvid Christentensorgeln från 1979. Skeppsbyggaren Anders Telin i Gamlakarleby byggde orgeln 1768.

i Nykarleby kyrka.

Restaureringen av orgeln ingår inte i den planerade renoveringen. 2010 fick man en offert på restaureringen av orgeln, en offert som gick på en miljon kronor (cirka 100 000 euro) plus moms. Sedan dess har inget gjorts.

Hur och när renoveringen av kyrkan framskrider beror på Kyr-

»Orgelläktaren skulle vara den naturliga platsen.«

koststyrelsen. Totalkostnaderna för det första skedet av renoveringen av kyrkan beräknas bli 1,2 miljoner euro, och det andra skedet, restaureringen av takmålningarna lika mycket till.

– De konkreta åtgärderna är en fråga vi återkommer till när vi fått finansiering.

Anderssén-Löf tror ändå att golvvärmerna prioriteras.

– Nu värms kyrkan av direkt el som ger kraftiga växlingar i temperaturen och luftfuktigheten i kyrkan. Det sliter på väggmålningarna.

I bästa fall kan renoveringen börja i augusti.

Sommarlägret blir "Pieksämäkidagar"

I fjol ersattes Kyrkans Ungdoms sommarläger med Digimäki. I år blir det "Pieksämäkidagar" sista veckan i juli, på olika håll i stiftet. Mats Nyholm, direktor i S:ta Clara-kyrkan i Stockholm, är huvudtalare.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**

– Kyrkans Ungdoms styrelse har konstaterat att det med tanke på rådande omständigheter inte heller i år är möjligt att ordna ett sommarläger fullt ut i Pieksämäki, säger **Boris Salo**, t.f. verksamhetsledare för KU.

– Den som är bekant med sommarlägret känner igen upplägget, som kommer att bestå av bibelstudier för olika åldersgrupper, några kurser, kvällssamling och mässa.

Ett team från Kyrkans Ungdom kommer att resa till olika platser i stiftet och leda programmet tillsammans med lokala aktörer.

– Avsikten är att på det här sättet kunna samlas med beaktande av rådande restriktioner och undvika övernattnin, säger Boris Salo.

Veckan ordnas av allt att döma i samarbete med Kredu i Nykarleby.

– Det innebär att den första dagen ordnas på Kredu i Nykarleby, de övriga platserna är i det här skedet oklara.

Mats Nyholm, direktor i S:ta Clara-kyrkan i Stockholm, är huvudtalare.

– Han var vidtalad redan i fjol. Han är **Carl-Erik Sahlbergs** efterträdare i S:ta Clara, en församling som är känd både för sitt diakonala, utåtriktade engagemang och för ett rikt gudstjänstliv. Mats Nyholm har dessutom finlandssvenska rötter.

Pedersöreborna väljer sin herde

Domkapitlet låter församlingsmedlemmarna i Pedersöre välja sin kyrkoherde.

TEXT: **JOHAN SANDBERG**

Eftersom Pedersöre församling är så pass ny att medlemmarna inte ännu fått säga sin åsikt i ett kyrkligt val ger domkapitlet dem nu möjligheten att välja sin kyrkoherde, oavsett coronarestriktionerna.

Kyrkoherdetjänsten i församlingen är nu förklarad ledig att sökas senast den 16 april.

Det blir alltså ett så kallat direkt val, vilket betyder att medlemmarna väljer.

Valet förrättas sannolikt under sommaren efter att de sökande intervjuats av domkapitlet och efter att de har provpredikat i församlingen.

Biskopen av Burma vill fred och väckelse

Att kunna hjälpa kyrkan är den överlägset svåraste utmaningen för biskopen av Burma. Johan Candelin arbetar från Karleby för att få hjälp till en av de fattigaste lutherska kyrkorna i världen.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Fattigdomen är kanske ändå inte det största problemet för kyrkan i Burma (Myanmar).

– Inom kyrkans område pågår ett inbördeskrig där en gerillarörelse som vill förklara delstaten självständig krigar mot armén. Militärregimen har nu tagit makten i landet och så sprider sig coronan, säger **Johan Candelin**.

Han är biskop electus, alltså vald till biskop i en av de tre lutherska kyrkorna i Burma. Den har cirka 4 000 medlemmar, 18 präster och 28 evangelister. Men han är ännu inte installerad. Tills dess får han bära biskopskorset och -skjortan men inte uttala sig å kyrkans vägnar.

Som det ser ut nu sker installationen av säkerhetsskäl i Thailand i sommar.

– När jag blev vald till biskop för ett år sedan var avsikten att påbörja nya samtal mellan regeringen och gerillan. Jag har två rådgivare i Burma, Kjell Magne Bondevik, som är gammal bekant med Aung San Suu Kyi, och tyska parlamentarikern Hermann Gröhe, CDU:s tidigare generalsekreterare.

Men så kom militärkuppen. Den lutherska kyrkan gick då ut med en skrivelse där de stöder demokratin och Aung San Suu Kyi och tar avstånd från militären.

– Det gjordes i den första ivern när folket gick ut på gatorna utan att man tänkte efter hur läget ser ut om en månad eller om ett år. Militären är nu ett hot mot kyrkan. Situationen är mycket spänd, för folk försvinner på nätterna. Det skulle inte vara någon större överraskning för mig och om biskopen eller prästerna skulle bli arresterade.

Candelin jobbar från Karleby med att försöka hjälpa kyrkan i Burma.

– Jag informerar och uppmanar kyrkor och församlingar att hjälpa våra lutherska bröder och systrar som håller på att svälta ihjäl.

På grund av den rättsprocess som är på gång mot Martyrkyrkans vänner där Candelin är ordförande, kan ekonomisk hjälp inte gå via

Johan Candelin och Benazir Bhutto på plane-ringsmöte i New York. FOTO: PRIVAT

MKV utan bör gå direkt till kyrkan i Burma.

Länder som Kina, Thailand och Japan kan påverka skeendet i Burma. Direkt efter militärrevolten skrev Candelin till utrikesministrarna i Japan och i Thailand och bad dem försöka förhindra att folk blir dödade och först därefter söka en lösning.

– Både EU och Finland har aktivt försökt påverka dem att inte skjuta. I början försökte de använda vattenkanoner men nu har de börjat skjuta.

När det gäller rohingya finns det intresse i Saudiarabien att hjälpa dem.

– Det är ju ett fruktansvärt folkmord. Kina har ju egna planer för uigurererna som är i omskolning. Frågan om hur mycket vi vågar vi säga åt Kina vad vi anser är rätt berör hela världen. Eller ska vi vara tysta för att få komma in på den kinesiska marknaden?

Förutom kyrkan i Burma och MKV, vars verksamhet är låst för tillfället, är Candelin engagerad i det internationella fredsarbetet.

»Jag vill gå utanför min trygghetszon.«

Han är rådgivare inom World Evangelical Alliance och räknar upp flera ministrar, politiker och ambassadörer bland sina kontakter. USA:s ambassadör och Irans biträdande utrikesminister hör till dem som varit hemma hos honom i Karleby för konsultationer.

– Jag vill arbeta för Guds rike, för fred och väckelse i världen, gå utanför min trygghetszon, bygga broar och hjälpa enskilda människor så långt jag kan, säger Candelin.

För tillfället är han finländsk representant i en grupp som i höst kommer att ta upp en resolution att religion inte får användas för politiska syften i FN:s generalförsamling.

– En stor del av problemet med att få demokratin fungera i arabländerna är att religionen används som ett påtryckningsmedel.

Vår inställning till kyrkan inte avgörande

Candelin anser att vi borde komma bort från uppdelningen liberal – konservativ. Den låser oss precis som uppdelningen demokrater – republikaner i USA.

– Det avgörande är vår inställningen till Bibeln, inte till kyrkan. Kyrkorna valsar hit och dit beroende på politik och yttre omständigheter. Fredsarbetet har ansetts tillhöra den liberala gruppen medan väckelse tillhör den konservativa. Att ha kontakt med muslimer, ge råd och diskutera med dem går långt utanför den konservativa trygghetszonen där man anser att det enda man ska göra med en muslim är att omvända honom. Jag menar att det enda du ska göra är att älska honom, visa kärlek och låta Gud arbeta.

När han möter muslimer i deras hemland säger han: Salam Aleikum, vi är efterföljare till Jesus som är profet i islam. Vad kan vi göra för er?

– Muslimer är mycket öppnare för att tala om Gud än vad västerlänningar är. För oss är det känsligt att tala om Gud och lättare att tala om vårt sexliv.

En organisation som Candelin tagit initiativ till är Muslim Women for Democracy and Human Rights vars första ordförande var Benazir Bhutto.

– Den uppstod efter att vi bjudit in världens tolv ledande muslimska kvinnor till Oslo för att diskutera kvinnornas situation i islam och hur de kan stöda varandra.

Den sista kvällen, innan de skulle åka iväg

Johan Candelin firar i år tre jubileum: Det är 50 år sedan han blev prästvigd, MKV fyller 40 och själv fyller han 75.

”En av de första på plats”

Oavsett om det är en konflikt i Sydsudan, Colombia eller Myanmar är Johan Candelin en av de första finländska aktörerna på plats. Han är snabb i sina rörelser.

Det skriver utrikesminister **Pekka Haavisto** i ett mejl som han sänt Kyrkpressen som erkänsla för det fredsarbete Candelin gör. Haavisto skriver att de lärt känna varandra genom fredsarbetet och att de arbetar nära varandra.

– Johan Candelin har deltagit i många rundabordssamtal som utrikesministeriet ordnat med temat fredsarbete för olika regioner. Senast satt vi i ett webinar om militärkuppen i Myanmar och möjligheterna till medling där.

Haavisto konstaterar att kristet fredsarbete har långa traditioner i världen.

– Utgående från de kristna värderingarna kan man föra dialog både inom religionen och mellan religionerna som en del av fredsarbetet. Den typen av arbete har Johan Candelin gjort och stöttat.

Sticker någon av hans insatser ur mängden?

– Vid ett tillfälle var Sydsudans president Salva Kiir svår att nå för det internationella samfundet. Johan Candelin stod då i direktkontakt med honom. Denna typ av fredsarbete är ibland otroligt värdefullt.

satt Candelin och Bhutto i hotellvestibulen.

– Då fick jag ett kunskapens ord av Gud att hon snart kommer att dö. Jag sade: Benazir, min vän. Jag tror att Gud talade till mig. Han sade att du kommer att bli dödad snart. Hon frågade vad vi vad ska göra då. Jag sade att vi ska be. Hon ville jag skulle be och jag sade att jag ber i Jesu namn. Det var inga problem för henne för när hon hade hört om Jesus av en barnskötare.

Hon böjde knä i hotellvestibulen i Oslo där folk gick förbi medan Candelin bad för henne med handen på hennes panna.

– Jag bad: Jesus här är Benazir, tag emot henne, förlåt henne hennes synder, var med henne varje dag och ta henne hem till dig den dag hennes liv på jorden är slut. Jag välsignade henne med Herrens välsignelse och kors-tecknet. Hon återvände till Pakistan, ställde upp i valet och mördades 2007.

Utrikesminister Pekka Haavisto. FOTO: TOUKO SIPILÄINEN

LUTHERS ARV LEVER

Lutherska är vi alla på ett eller annat sätt – oavsett om vi vill det eller inte. Till och med ateisterna påverkas av de lutherska värderingarna.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

– Vi tänker ofta att religionen är en ganska smal sida av livet, att den bara handlar om de tillfällena när vi talar om Gud eller Jesus. Men egentligen är religionen en livsstil, full av värderingar, säger **Niko Huttunen**.

Han forskar i teologi och har tillsammans med **Anneli Portman** och **Kaius Sinnemäki** gett ut boken *Kaappiluterilainen kansa* (Ungefär: Det skåplutherska folket). I boken skriver olika forskare om hur den lutherska kristendomen satt djupa spår i den finländska kulturen – så djupa och självklara att vi inte alltid får syn på dem trots att vi lever mitt bland dem.

– Inom kulturpsykologin talar man om att kultur är för oss vad vatten är för fiskarna. Man vet inte om att man är i sin egen kultur, man simmar bara fram och tillbaka i den och tänker att saker är som de ska vara. Man måste ofta gå utanför sin egen kultur för att få syn på den, säger Anneli Portman.

Niko Huttunen tror att insikten om hur religionen genomsyrar vår kultur skulle behövas när vi talar om religionsfriheten.

– Vi tänker ofta att vi kan skydda människor så att de kan vara utan religion hela tiden. Men om vi blev medvetna om att våra värderingar bygger på religion skulle vi kanske börja se annorlunda på saken, säger Huttunen.

Enligt honom är diskussionen om psalmen *Den blomstertid nu kommer* och dess vara eller icke vara på skolavslutningarna ett bra exempel på hur man desperat försöker skilja religionen och kulturen från varandra – och hur svårt det är.

– Kan vi inte se religionen som något som hör till vårt samhälle fast alla inte är så intres-

serade av religion? En del tycker inte om musik, men skolavslutningar kan innebära musikprogram. Varför är religionen ett specialfall, som om den vore ett hot?

Lutheraner är positiva till staten

Anneli Portman är socialpsykolog och värderingsforskare. Hon har bland annat undersökt nationalstaten, värderingarna som hör ihop med den och hur de systematiskt byggdes in i nationalidentiteten när den skapades på 1800-talet. De lutherska värderingarna blev viktiga för att de gjorde oss annorlunda än resten av Ryssland.

– Tack och lov att vi kom loss från Sverige! Annars skulle vi aldrig ha fått några särskilda drag, utan bara fortsatt vara den östra delen av Sverige.

När hon studerade de ryska tsarernas tal från 1800-talet upptäckte hon att de ofta framhöll Finlands lutherskhet.

– Tsarerna var intresserade av att finländarna skulle vara ordentligt lutherska. De hade en lång lista över hur riktiga finnar skulle vara och de här värderingarna är typiska för den lutherska teologin. Det handlar om att vara trofast, hålla fred med andra och vara flitig i sitt arbete.

Niko Huttunens intresse för det lutherska arvet väcktes första gången när han för drygt tio år sedan forskade i hur Bibeln användes under inbördeskriget. Då upptäckte han hur viktig överhetstanken var i den lutherska traditionen.

– Överheten – staten och den politiska makten – har setts som ett nådeverktyg i Guds hand.

»Kultur är för oss vad vatten är för fiskarna.«

Lutheraner har en mycket positiv attityd till staten.

Att Luther förde fram tanken om överhet hör delvis ihop med att han efter att han kommit i konflikt med den katolska kyrkan sökte stöd hos den tidens världsliga härskare. Och finländarna förhåller sig fortfarande positivt till överheten.

– Vi vet instinktivt vad överhet handlar om:

Niko Huttunen. FOTO: FINSKA BIBELSÄLLSKAPET

att man måste lyda polisen och använda munskydd, säger Huttunen.

Olika kall, alla lika värda

Typiskt för våra värderingar är att de är abstrakta och oftast blir konkreta för oss först när vi behöver förklara dem för någon annan.

– Den som kommer från ett annat land förstår inte hur självklart det till exempel är att

vara ärlig, exempelvis i skattedeklarationen, säger Portman.

Jämlikhet – att alla har rätt till samma bemötande – är också en värdering som är viktig för finländarna. Den hör ihop med Luthers tanke om att var och en har en kallelse från Gud. Man är viktig för Gud för att man gör det man blir kallad att göra och blir inte mer viktig genom att man till exempel råkar vara präst.

– På sin tid var det en radikal tanke att du inte är närmare Gud genom att vara född i en viss släkt, säger Portman.

– Det kan låta paradoxalt med respekten för överheten i kombination med alla människors lika värde. Luther tänkte att vi alla är jämlika inför Gud, men eftersom vi är syndare behöver vi också hierarkier i samhället – till exempel polisen, säger Huttunen.

Även om tiden inte var mogen för demokrati medan Luther levde gjorde hans ideal oss småningom redo för den, bland annat genom att göra skolgången allmän. Luther hade en tanke om att okunniga mödrar inte lär barnen rätt, och därför var det bra om både

Luthers tankar är så självklara för oss att vi inte ser dem.
FOTON: UNSPLASH
OCH PIXABAY

Anneli Portman. FOTO: PRIVAT

pojkar och flickor gick i skolan.

– Läskunnigheten blev tidigt allmän i Finland. Det har varit så centralt inom den lutherska reformationen att alla ska kunna läsa Bibeln själva, och jag tror också att det bidragit till att göra oss jämställda, säger Portman.

Inte ens den som avsäger sig tron undgår att påverkas av det lutherska arvet. Huttunen menar att ateisterna i Finland tänker annorlunda än exempelvis ateisterna i USA.

– Ganska många människor har dessa lutherska värderingar, till exempel hur man ser på överheten, men alla är inte religiösa. De är ateister med lutherska värderingar.

Finns det då inga negativa aspekter av det lutherska arvet?

– Tilliten kan missbrukas. Det som hände i Tyskland på 1930-talet visar att de protestantiska kyrkorna litade så högt på staten att de blev ganska försvarslösa mot staten, säger Huttunen.

– På grund av jämlikhetstanken finns ett högt tryck att vara normal och inte sticka ut från majoriteten. Om man jämför med katolska kyrkan ska man där gärna vara lite underlig för att vara ett helgon.

Finland är förvisso en nation som varit underställd andra, då är det enligt Portman typiskt att man håller lite låg profil. Men trycket att anpassa sig finns inte bara i Finland, utan det är typiskt i lutherska länder att det finns ett stort tryck att vara som alla andra.

– En annan nackdel är att man hela tiden ska vara sysselsatt med något för att vara en ordentlig människa. Man måste alltid förklara varför man gör ingenting, och jag tror att det var en bidragande orsak till att förra regeringen ens kom att tänka på aktivitetsmodellen, säger Portman.

Portman har närstuderat 2017 års säsong av tv-programmet *Vain Elämää* där kända finska artister samlas för att tala om livet och framföra varandras låtar. Hon upptäckte att det förekom många religiösa inslag i programmet, inte minst i lätttexterna.

Varför är det lättare för människor att närma sig diskussioner om nåd och inre övertygelse när de förekommer i ett musikprogram och inte i kyrkan?

– *Vain elämää* gör artisterna väldigt vanliga. Jag tror att människor uppfattar att kyrkan officiellt måste säga vissa saker för att den är den institution den är och för att människor blir betalda för att säga vissa saker där, säger Portman.

Samma fenomen ser vi enligt henne i politiken, och den politiska forskningen talar om "the personalisation of politics". Vi söker efter berättelsen bakom idén, det som ger ett fenomen eller en fråga ett ansikte.

– Det känns som ett typiskt fenomen för Finland. I England kan man till exempel vara både djupt kristen och kulturmänniska, men vem i Finland kan det förutom Juha Tapio? undrar Portman.

Så ser påskan ut för dem!

Påskan byggs upp av minnen, stillhet, brasor och godis. Vi ställde några kända finlandssvenskar frågorna:
1. Vilka påsktraditioner har du?
2. Hur firar du påsk i år?

TEXT: **KP-REDAKTIONEN**

Dennis Nylund

Skådespelare och tv-personlighet

1. När jag var barn var vår familjs tradition att åka till stugan i Kajana-land för att åka skidor. Nu med min egen familj, fru och barn, åker vi till stugan i Savolax och tar det lugnt. Jag vet inte om vi kan åka i år med alla begränsningar – men jag hoppas! Att leta påskägg var en rolig tradition när jag var barn. Min dotter är nästan tre år, så vi kanske börjar leta ägg med henne den här påskan.

2. INSPELNINGARNA AV tv-programmet "Putous" är över och det ska bli skönt att bara ta det lugnt och vila. Det har varit en otrolig resa, men också tungt på många sätt. Allt jag vill göra den här påskan är att kunna fira den med mina närmaste och hoppas att alla mår bra.

»Min dotter är nästan tre år, så vi kanske börjar leta ägg med henne den här påskan.«

Inspelningarna av "Putous" är över och nu får Dennis Nylund vila och njuta av segern. FOTO: SVENSKA TEATERN

Monica Vikström-Jokela

Författare och tv-redaktör

1. PÅSKTRÄDGÅRDEN! Jag älskar att bygga påskträdgårdar lika mycket som jag älskar att bygga julkrubbor. Där lever påskens berättelse: en död trädgård, med svart mylla, en kråka och risiga träd, blir på långfredagen en gravplats, men förvandlas sedan till en grön värld som på påskdagens morgon är fylld av blommor och djur. Ängeln står på gravgrottans tak, stenen är vält åt sidan, soldaterna springer undan – och de kala träden har ersatts av gröna knoppar (stjälkar av vindruvsklasar).

– Jag är nog rätt ensam om att ha utvecklat en rese-kit-påskträdgård. Vi firar ofta påskan i en stuga i Lapp-land. Bilen är full, men jag smugglar med mig påsen med fina stenar och små konstgjorda gräsmattor. Det som saknas bygger vi av tomma kexpaket och figurer ur tidningar, allt från huset med första nattvarden till änglar och soldater.

2. EFTERSOM MAN INTE ska resa nu blir det påskträdgård hemma, och stilla veckans andakter på nätet. På påskdagen stor äggjakt för alla barn och barnbarn.

»Jag är nog rätt ensam om att ha utvecklat en rese-kit-påskträdgård.«

Monica Vikström-Jokela gör påskens berättelse levande i sin påskträdgård. FOTO: ARKIV/SOFIA TORVALDS

Kaj Korkea-aho

Författare

1. DET ORDNAS bra fester i Berlin och brukar vara vårväder i Paris, beroende på när påsken infaller. Jag brukar ta tillfället i akt och åka utomlands.

Mina barndomspåskar i Esse kretsade mycket kring påskbrasan. Mommo sparade kvistar, äggkartonger och årets alla urdruckna mjölkpaket i stora säckar och varje år hamnade alltsammans i påskbrasan. Mommo var nitisk när det gällde påskbrasan, hon fick en galen glimt i ögonen, nu skulle det eldas, sa glimten. Jag minns ett år när hon rörde om i infernot med brandstaken och ramlade rakt in i elden. Hon klarade sig mirakulöst utan skador, som den generationens människor ju gjorde, och fortsatte samla mjölkpa-

ket i många år ännu. Men den synen glömmar man ju inte.

2. JAGSKALÄSA korrektur på min nya roman som kommer i höst, och drömma om bra fester i Berlin och vårväder i Paris.

»Jag minns ett år när hon rörde om i infernot med brandstaken och ramlade rakt in i elden.«

Kaj Korkea-aho drömmer om vårväder i Paris.
FOTO: PRIVAT

Tim Sparv

Fotbollsspelare, spelar just nu för grekiska klubben AEL FC.

1. JAG MINNS med värme våra traditioner från Oravais där vi alltid samlades med grannarna kring en brasa och grillade korv. Tidigare under dagen hade mina syskon klätt ut sig till häxor och jagat godis i grannskapet. Själv var jag inte så pigg på att gå med utan väntade hellre hemma med mamma och pappa. Memma åt jag väldigt gärna men det tror jag blir svårt att hitta här i Grekland.

2. PÅSKEN FIRAS i arbetets tecken med både träning och match så det blir inga stora festligheter. Men det ska i alla fall bli intressant att se och höra hur grekerna firar och hur det skiljer sig från mina egna erfarenheter.

»Memma blir svårt att hitta här i Grekland.«

I år firar Tim Sparv påsk i Grekland.
FOTO: PRIVAT

Axel Åhman

Komiker och författare

1. PÅSKEN KÄNNES så underordnad julen – julen handlar om att slaviskt följa traditioner medan påsken är mer ”vi ser vad som händer”.

Men som barn hade jag påsktraditioner: påskhäxor och så påskbrasan som jag romantiserar, pyromanen i mig saknar den varje år. När man växt upp med de stora påskbrasorna som en samlande punkt är det lätt att romantisera dem. Påskbrasorna är den tradition jag saknar mest.

– Jag brukar laga en lite finare middag och har försökt göra matlagningen till en tradition. Jag tycker det är roligt att ha ett tema och få en anledning att söka efter en viss typ av recept.

Sötsaker är viktigt. Vi brukar ha såna där små fruktgodisdragéer – de är

Fruktgodisdragéer är det ultimata påskgodiset för Axel Åhman. FOTO: ARKIV/SOFIA TORVALDS

verkligen påskgodis för mig. Choklad går också ner, men jag tycker att chokladen får lite för mycket upp-

märksamhet – jag är fruktgodisets man.

Förra påsken firade vi i Nyland

och då målade vi till och med ägg. Vi försökte liksom bjuda till lite extra. Jag skyller det delvis på coronan, man kände att man behövde aktivera sig. Men nu har jag alla färger och ägg finns att blåsa ur. Det kanske inte blir någon äggmålning om vi firar i Österbotten, men nog om vi är i Helsingfors. Det var kul att ha något som markerade att påsken är något annat än en vanlig helg.

2. DET ÄR SVÅRT att spika planerna i de här tiderna, man får ta det lite vartefter. Optimalt skulle jag vara i Österbotten och bo på sommarstugan. Vi har bott där under våra besök den senaste tiden, och där kunde man ju åtminstone elda en påskbrasa. Men vi får se hur det går – det är ju inte omöjligt att det blir en påsktradition att stänga Nylands landskapsgränser.

Ulla-Maj Wideroos

Pensionerad riksdagsledamot, kyrkligt förtroendevald

1. JAG ÄR EN väldigt traditionell människa. Påskpynt och mycket gult hör till. Förr i tiden (det är länge sen) var det viktigt med påskbrasa på påsklördagen. Vi barn och ungdomar drog från brasa till brasa genom byn. Långfredagen satt vi snällt hemma enligt beslut av föräldrarna – och omgivningen. Och då var vi verkligen hemma, vi gick inte ens ut på gården. Jag skäms inte för att säga att det var väldigt tråkigt.

»*Det var väldigt tråkigt.*«

2. OM VÄDRET är gynnsamt så blir det påsk på sommarstugan här i Närpes. Villa Wideskär är vårt andra hem. Och kanske, kanske släpar vi ihop till en påskbrasa så barnbarnen också får en tradition. Och gudstjänsterna blir tyvärr via församlingens KyrkTV-kanal. Dock bättre med KyrkTV än inget alls.

Långfredagen kändes lång när Ulla-Maj Wideroos var barn. FOTO: ARKIV/SARA BONDEGÅRD

Mikael Svarvar

Musiker

1. MINA PÅSKTRADITIONER är väldigt sammankopplade med familjelivet, men samtidigt poppar det också upp traditioner från min egen barndom.

I flera år har vi firat sedermåltid på skärtorsdagskvällen tillsammans med några andra familjer. Det brukar vara en skön kväll när man får lugna ner sig och komma in i påsken. Sedermåltiden kopplar ihop Gamla testamentets berättelser med den kristna påsktraditionen.

På långfredagen tycker jag om att ta det lugnt – jag upplever att kroppen minns barndomarnas långfredagar när det skulle vara ganska stilla i hemmen.

PÅ PÅSKAFTON har vi firat med pynt, godis och påskbrasa. Det här var viktigt när barnen var små, men påskbrasan hör till mina traditioner. Jag far kanske ut och kör och tittar efter sådana och om inte annat bränner jag kanske lite kvistar själv. Jag minns när jag var barn och alla uf-lokaler samlade ihop skräp och tävlade med grannbyarna om vem som hade den största påskbrasan. I Kvevlax hade vi en jättestor, det var roligt att cykla dit efter att vi eldat vår egen påskbrasa hemma.

På söndagen deltar jag gärna i en påskgudstjänst, äter god mat hemma och träffar gärna släkten. Men alla de här traditionerna brukar också störas av att jag ofta haft någon form av konsert i något skede un-

Mikael Svarvar minns hur byarna tävlade om vem som hade den största påskbrasan. FOTO: CHRISTA MICKELSSON

»*Jag hoppas på vackert väder och ser fram emot att äta mycket memma med vaniljvisp.*«

der påsken och uteblivit från en del av firandet.

NUNÄR BARNEN börjar vara stora och utflugna är vi inne i en brytningsfas, numera handlar påskfirandet mer om att familjen samlas. Min fru och jag får försöka hitta vårt eget sätt att fira påsk, det kan hända att våra nya traditioner börjar kretsa mera kring en gudstjänst och god mat.

2. I ÅR BLIR det väldigt lugnt och stilla påskfirande, även om det är klart att man skulle önska att det var på ett annat sätt nu när vi haft stilla veckan i ett helt år. Jag hoppas på vackert väder och ser fram emot att äta mycket memma med vaniljvisp. Jag tror också att det blir en streamad gudstjänst. Vi har många år gått i Larsmo kyrka på påsken, så jag tror att vi kommer att öppna deras youtubekanal. Jag upplever att live-upplevelsen blir starkare om man streamar en konsert eller en gudstjänst från en lokal man ofta besökt.

Predikan med nutellasmak

PÅ SÖNDAGAR får man breda nutella på morgonmackan hos oss. Man får också kolla på tv eller till och med modellera vid matbordet, ifall det är det enda som bevarar söndagsfriden. Under det senaste året har ytterligare en ingrediens lagts till söndagens morgonritualer: Man får (eller måste, ifall mamma jobbar) följa med gudstjänsten som strömmas på nätet från någon kyrka. Då ställer man datorn på brödrosten, eftersom den syns bra däriifrån, och försöker undvika alltför mycket nutella på tangentbordet.

NU TÄNKER ni antingen stackars barn eller usch, så okyrkligt. Jag tänker att man gör vad man kan. Treåringen lider klart minst, står i bara pyjamasbyxor på en stol (för att räckas upp till brödro-

sten) och petar på skärmen. "Där är Daniel, varför sjunger han så där?!", konstaterar hon om någon medverkande hon känner igen. När barnkörer eller luciatåg ingår i gudstjänsten loopar hon sången halva dagen på paddan.

Själv missar jag sannolikt både inledningsord och postludium, men försöker spetsa öronen vid predikan. Kaffet är ännu varmt, jag har modellerat mellan tårna och får dessutom ta del av tänkvärda ord och djup visdom på söndag morgon, hemma vid eget köksbord. Det kunde vara sämre.

»Själv missar jag sannolikt både inledningsord och postludium, men försöker spetsa öronen vid predikan.«

JAG ÄLSKAR tanken på att någon sätter sig bekvämt i soffan, tänder ett ljus och bläddrar i en riktig psalmbok när hen följer med de strömmade gudstjänsterna, som näst intill alla församlingar numera levererar på söndagarna över nätet. Men känner jag er rätt så multitaskar ni, precis som jag, med telefonen balanserande på spisfläkten eller bokhyllan. Gott så, vi är med ändå.

FRUKTANSVÄRDA DISTANSLIV och haltade gemenskap, ja. Men åtminstone jag har hört betydligt fler predikningar under coronaåret jämfört med tidigare. Stort tack till alla er som kämpar och sliter med strömmade gudstjänster, mickar, munskydd och flerkameraregi varje söndag! Ni håller ihop församlingen just nu! Jag ser fram emot att ta del av allt som ni strömmar och sänder under påsken! ... medan jag målar påskägg och äter memma förstås.

Nina Österholm jobbar med information i kyrkan i Helsingfors.

JAG HAMNADE PÅ ...

ett litet kalas i coronatider

Hon är ännu min lilla flicka, hon som föddes på en söndagmorgon i mars. Allt blev annorlunda, och – ja, upplyst när du kom. Må ditt trettonde år behandla dig varsamt!

Christa Mickelsson

Under vinjetten "Jag hamnade på" hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

KNUTBYGUDENS

En kvinna mördas. Barnflickan fälls för dådet, kvinnans man för anstiftan. Allt sker i en by i Sverige där församlingen väntar på att Jesus ska komma tillbaka, eftersom deras pastor är Kristi brud. I två år undersökte journalisterna **Anton Berg** och **Martin Johnson** vad som egentligen hände i Knutby.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

När pingstpastor Helge Fossomos fru Alexandra mördades år 2004 i lilla Knutby, nordost om Uppsala, väckte fallet stor uppståndelse. Historien blev inte mindre intressant av att mördaren var familjens tidigare barnflicka, 27-åriga Sara Svensson, som haft ett förhållande med Helge Fossmo.

När de två dömdes trodde man kanske att livet i Knutby skulle fortsätta i lugnare spår. Så blev det inte. När församlingen upplöstes år 2018 vittnade tidigare medlemmar om att de levde i en sekt där det förekom misshandel, sexuella övergrepp och märkliga bibeltolkningar.

– Vi kände att om vi kan få de här människorna att prata om detta på ett ärligt sätt för första gången, då kan vi kanske komma någonstans, säger Anton Berg, som tillsammans med Martin Johnson står bakom dokumentärserien *I blind tro*, som har premiär på HBO Nordic den 4 april.

– När polisen undersökte mordet valde de att inte se på rörelsen som en sekt, och det kan ha gjort att de missat saker. Det var spännande att sätta på sig de glasögonen, säger Johnson.

Den hemska Knutbyguden

I serien talar Sara Svensson om den fruktansvärda guden som tvingar henne att begå mord för att få nåd i hans ögon. Hon kallar honom "Knutbyguden".

– Man ser ju så tydligt att något är helt fel i Knutby. Man åker dit och ser de här fem husen det handlar om. Och så tänker man: i ett av de här husen ska tydligen "himlens drottning" bo.

»Alla är offer, men alla är också förövare.«

Och hit, till den här plätten, kommer Jesus tillbaka när han kommer tillbaka. Man förstår ju att det finns ett övermod i det. Det är en fantasi som går att särskilja från den mesta, sunda religionsutövningen, säger Berg.

Martin Johnson påpekar att människorna i Knutby hade det gemensamt att de ville något

Detta hände i Knutby

Ett mord och ett mordförsök skedde i Knutby den 10 januari 2004. Alla inblandade var medlemmar i Filadelfiaförsamlingen i Knutby.

Helge Fossmo åtalades och fällades för att ha förmått Sara Svensson att mörda hans andra fru Alexandra, och utföra mordförsök på den skottskadade medlemmen. Sara Svensson, som erkände bägge brotten, åtalades och fällades för mord och mordförsök.

Församlingens ledande kvinna Åsa Waldau var äldre syster till Alexandra Fossmo. Helge Fossmo hävdar att Åsa Waldau höll i trådarna och att han handlade på order av henne.

Filadelfiaförsamlingen i Knutby avvecklades år 2018. I en rättegång år 2020 åtalades fyra av församlingens pastorer, bland dem Åsa Waldau, för misshandel av församlingsmedlemmar.

mer än det de fick i vanliga församlingar. De ville något större.

– De var unga och hungriga. Och då gick det ett rykte om Åsa Waldau. Runt om i Sverige predikade hon om att här lever man nära Gud, det går inte att komma närmare Gud än så här. Många hungriga människor sökte sig dit. Men varningsflaggorna höjs ju direkt när man gör det här till en hemlighet.

Och vilken är hemligheten? Jo, den att Åsa Waldau är Kristi brud, som hon beskrivs i psalm 45 i Psaltaren. "I all sin prakt träder kungadottern in, av guldbrokad är hennes klänning."

Men när börjar det gå riktigt fel?

– Det blir ju komplext. Det är ju Helge Fossmo och Åsa Waldau som gemensamt skapar grunden för Kristi brud-läran. Men den bärs vidare av alla. Alla skapar den här tron. Det är

Sara Svensson blir en av huvudpersonerna i HBO-dokumentären om Knutby. FOTO: SHAZI ÖZDEMIR/HBO NORDIC

det som gör den här historien så intressant – och så mänsklig, sårig och smärtsam. Alla är offer, men alla är också förövare, säger Martin Johnson.

Offer och förövare

Alla de som tidigare var medlemmar av Knutbyförsamlingen glider på den skalan när de intervjuas. Offer – eller förövare?

– Det har gjort det väldigt svårt när vi intervjuat människorna. Alla pratar ju – och det är högst mänskligt – gärna om sig själva i offerrollen, men mindre gärna om sig själva som förövare. Vi har modiga människor som i dokumentären ställer upp och pratar om sig själva även i förövarrollen. Men det är lätt hänt att man glider ... Jag har aldrig varit med om att ha

MÅNGA OFFER

och någon kom och sa "här finns svaren!" då hade jag nog lyssnat. Nu är jag 37 år och fyra-barnspappa, och då hade jag aldrig lyssnat. Det handlar också om när i livet man plockar upp människor, och var de är. Jag hoppas ju att det finns en allmängiltighet i den här berättelsen: Om du känner inom dig att någonting är fel så måste du lyssna, säger Johnson.

Åsas otroliga makt

Det finns mycket i berättelsen om Knutby som inte fått rum i serien *I blind tro*. En sådan bit är hur händelserna skakade om hela Pingströrelsen i Sverige, och vilka ärr den lämnade. En annan handlar om barnen i Knutby. När Säkerhetspolisen tittar på radikalisering i grupper delar de in människor i tre kategorier: ledarna, de som söker sig till gruppen av religiösa skäl och de som söker ett sammanhang.

– Men det finns en fjärde grupp: barnen. De har aldrig fattat beslutet att vara med. Dem har vi valt att inte ta med i dokumentären, säger Berg.

»Sedan går de runt och ber för att hon ska dö.«

Vad är det som överraskat er mest under det här projektet?

– Rekonstruktionen, säger Anton Berg, och syftar då på den 26 minuter långa rekonstruktion av mordet som spelades upp i rätten. Efter att Sara Svensson gett dem fullmakt fick de tillgång till det sex timmar långa videomaterial som de 26 minuterna var klippta ur.

– Graden av instruktioner hon fick överraskade oss. Det var en väldigt stor överraskning att Sara, som ju har den här dokumenterade "vara-till-lags"-personligheten, trots alla instruktioner hon får ändå inte går närmare (då hon ska visa hur hon avfyrar skotten). Det är otroligt komplext, säger Berg.

– En sak som överraskade mig var hur djupt världsbilden av Åsas otroliga makt satt hos de människor vi talade med, säger Johnson.

– Det system de byggde upp kring henne. Det var så starkt, och det förvånade mig. "Nämen Åsa ska gifta sig med Jesus." "Hur ska hon göra det då?" "Då ska hon dö." Sedan går de runt och ber för att hon ska dö. Så när Alexandra skjuts, då tror de på riktigt att det är fel person. För det är ju Åsa som ska komma till himlen. När jag hörde det kände jag en avgrund.

Och vad har ni lärt er av Knutbydramat?

– Känns det fel så är det fel.

varit tvungen att vara så mycket på tårna under intervjuer. Tänka: stämmer det här, stämmer det inte, skönmålas det, skönmålas det inte, är det sanning, är det bara ett minne som är fel, är det en medveten glidning? säger Berg.

Vem skulle ni ha varit i Knutby?

– Eftersom jag inte är troende är det lätta svaret: jag skulle aldrig ha hamnat där. Jag tror inte på en gud. Men om man ser det i en annan kontext, att det skulle kunna handla om en ideologi, att man på något vis hamnar i en kokande tunna... Jag vet inte. Jag tycker synd om människorna där och förstår dem, samtidigt som jag inte alls kan relatera till dem, säger Berg.

Martin Johnson håller med.

– Men om jag hade varit en sökande 18-åring

I två år arbetade journalisterna Martin Johnson och Anton Berg med Knutbyfallet. Dokumentärserien "I blind tro" har premiär på HBO Nordic den 4 april. FOTO: JULIA MÅRD/HBO NORDIC

BORIS SALO

När solen dansade ...

NÄRSOLEN gick upp gick de till graven. Och de mötte ett under som förändrade och förändrar tillvaron. Då, idag och sen.

Det är ett faktum. Jesus uppväcktes från de döda! De trovärdiga vittnesbörden är många: Den tomma graven. Den realistiska skildringen; ingen teologi, inga syftningar på gammaltestamentliga profetior, bara en enkel men detaljrik skildring. Som när man berättar något man varit med om. Och i en tid när det kvinnliga vittnesbördet inte räknades! Och den första som såg den uppståndne var en tidigare besatt kvinna! Så skriver man inte om man vill skriva ett falsarium.

Och mer: Lärjungarnas reaktioner med ifrågasättande och tvivel. Deras förvandling från rädsla till att frimodigt förkunna att de mött den uppståndne. Ja, den kristna trons oerhörda explosion under några decennier är svår att förklara utan två grundläggande fakta: Fadern hade uppväckt Jesus från den döda och Anden var utgjuten över lärjungarna.

»Jesus uppståndelse betyder på det personliga planet att livet aldrig är kört, hoppet är inte ute utan inne!«

KONSEKVENSERNA VAR och är omfattande: Jesus uppståndelse bekräftar Jesus oerhörda anspråk på att han är Guds son. Den bekräftar försoningen med Gud. Syndernas förlåtelse har stigit upp ur graven! Den förkunnar seger över de fruktansvärda fördärvmakterna synden, döden och den onde. Jesus uppståndelse betyder på det personliga planet att livet aldrig är kört, hoppet är inte ute utan inne! Och liksom Jesus uppståndelse är en början på vår egen uppståndelse så utgör den också en garanti för hela tillvarons ”uppståndelse” med nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor.

Solen gick upp. Det tändes ett ljus i lärjungarnas eget kompakta mörker. Inte undra på att man sedan i fornkyrkan talade om påskmorgonen som den dag när solen dansade och påsken som den himmelska glädjedansen.

Boris Salo är pensionerad prost, författare och under våren t.f. verksamhetsledare på deltid i Förbundet Kyrkans Ungdom. **Han tänker just nu** på det stora att få leva av påskens budskap. Hans tips: Låt oss läsa evangeliernas påskberättelser som om vi aldrig hört dem förut ...

SÖNDAG 4.4.2021, Påskdagen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Påskhelgen

Påskhelgens resa går från mörker till ljus. Långfredagens budskap är: Kristus har dött för oss. På engelska kallas långfredagen ”Good Friday”, den goda fredagen. Två dagar senare genljuder församlingen av fröjd: Kristus är uppstånden!

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Hos. 6:1–3 eller Jes. 25:8–9

ANDRA LÄSNINGEN

1 Kor. 5:6–8

EVANGELIUM

Matt. 28:1–8

”Men ängeln sade till kvinnorna: ”Var inte rädda. Jag vet att ni söker efter Jesus, som blev korsfäst. Han är inte här, han har uppstått, så som han sade.”

Läs mera i
Matt. 28:1–8

Psalmförslag

98: 1–3

90

854

102

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Det är Herrens påsk, inte en minneshögtid, utan Guds verklighet nu.

Bönen är skriven av Boris Salo.
Twitterbönen är efter en fornkyrklig bön.

SÖNDAG 11.4.2021, Första söndagen efter påsk

Nästa söndag

har det latinska namnet **Quasi modo geniti**, vilket betyder ”som nyfödda”. Dagens bibeltexter handlar om att Jesus uppenbarade sig för de tvivlande lärjungarna och övertygade dem om sin uppståndelse. Lärjungarna uppfylldes av glädje när de mötte den levande Jesus. Temat är **uppståndelsens vittnen**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Sak. 8:12–13

ANDRA LÄSNINGEN

Apg. 13:23–33

EVANGELIUM

Luk. 24:36–49

”Varför blir ni skrämnda, varför fylls ni av tvivel? Se på mina händer och mina fötter, det är jag och ingen annan.”

Läs mera i
Luk. 24:36–49

Psalmförslag

895: 1–4

100

101

895: 5–6

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Skicka era kyrkliga annonser till: annons@kyrkpressen.fi

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Från sorg till förvånad glädje

Påskens händelser är en resa från ett känslolandskap till ett annat.

Under påsken gör vi en känslaresa in i landskap som är bekanta för oss flesta. Sorg, förstämning och besvikelse byts mot förundran och sedan glädje. Kristus är uppstånden. Ja, han är sannerligen uppstånden!

Följ med på resan genom att följa med påskens händelser i din egen församling.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Vi finns här – här bor hoppet!

Den samlade verksamheten sker tills vidare i huvudsak på nätet. Du når alla anställda per telefon och e-post. Mer info: esboforsamlingar.fi/kontakt. Kampanjen "Här bor hoppet" syns i gatubilden i Esbo 29.3-11.4.

Skärtorsdag 1.4: Streamad mässa kl. 18. Församlingen är inte närvarande i kyrkan. Efter streamingen är det möjligt att ta emot nattvard i Esbo domkyrka kl. 18.45-19.45 och i Olars kyrka kl. 18.45-19.45. Ett begränsat antal deltagare släpps in i kyrkan samtidigt. Var beredd på att vänta på din tur. Vi följer myndigheternas rekommendationer om hygien och avstånd.

Långfredag 2.4: Streamad gudstjänst kl. 12.15.

Långfredagskonsert: 2.4 kl. 18, facebook.com/www.esboforsamlingar.fi. Joachim von Burck: Johannespassionen (1568).

MGRENsemble. Nätkollekt för Gemensamt Ansvar.

Påskdagen sö 4.4: Streamad gudstjänst för hela familjen kl. 12.15.

Annandag påsk må 5.4: Streamad gudstjänst kl. 12.15.

Tillsammans i kyrkan på nätet: Gudstjänsterna i Esbo domkyrka söndagar kl. 12.15 streamas på <https://www.facebook.com/www.esboforsamlingar.fi> utan att församlingen är närvarande och kan ses också efter sändningstidens slut. Egen Facebookinloggning behövs inte.

Aktuell information om verksamheten får du på esboforsamlingar.fi, på sociala medier och genom att ringa församlingens kansli, 09 850 3000, vardagar kl. 9-13.

GRANKULLA

Långfredagen 2.4 kl. 12: Långfredagens televiserade passionsgudstjänst från Grankulla kyrka. Daniel Nyberg, Barbro Smeds, Teppo Lampela, kontra-alt och en barockorkester medverkar. Gudstjänsten sänds i TV YLE 5.

Påskdagen 4.4 kl. 12: Påskdagens te-

leviserade gudstjänst från Grankulla kyrka, Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Barbro Smeds, Daniel Nyberg, Catherine Grankull. Åsa Dalkarl-Gustavsson, flöjt och en sånggrupp från Graziakören medverkar. Gudstjänsten sänds i TV YLE 5.

Må 5.4 kl. 18: Påskannandagens kvällsmässa. Direkt efter mässan delas nattvarden ut fram till kl. 19.15. Predikant Daniel Nyberg, liturg Sini Aschan, Barbro Smeds.

Sö 11.4 kl. 12: Strömmad gudstjänst, Sini Aschan, Barbro Smeds.

Ti 13.4 kl. 9.30-10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Sommarklubb: för 3-7-åringar 7-11.6 kl. 9-12. Anmälningar till daniela.hilden@evl.fi eller tfn 050 443 0045. De 10 först anmälda ryms med.

Mer information om den uppdaterade verksamheten hittar du på www.grankullaforsamling.fi

KYRKSLÄTT

To 1.4 kl. 18: Skärtorsdagens strömmade gudstjänst från S:t Mikael kyrka

To 1.4 kl. 19-20: Gemensam nattvards-

gång i S:t Mikael kyrka efter gudstjänsten. Några kan vara inne i kyrkan samtidigt.

Fre 2.4 kl. 12: Långfredagens strömmade gudstjänst från S:t Mikael kyrka

Sö 4.4 kl. 12: Påskdagens strömmade gudstjänst från S:t Mikael kyrka

Må 5.4 kl. 16: Annandag påsk, strömmad gudstjänst från S:t Mikael kyrka

Sö 11.4 kl. 12: Strömmad gudstjänst från S:t Mikael kyrka

Sö 11.4 kl. 12.50-13.30: Gemensam nattvardsgång i S:t Mikael kyrka efter gudstjänsten. Några kan vara inne i kyrkan samtidigt.

To 15.4: Elektronisk anmälan till SommarDax dagläger för skolbarn öppnar på församlingens hemsida. Info: jenny.airaksinen@evl.fi

Församlingens pastorskansli och de gemensamma gravtjänsterna har flyttat till nya utrymmen 15.3, du hittar oss på adressen Kyrkstallsvägen 2.

Pastorskansliet betjänar under koronapandemin i första hand per telefon eller epost må-to kl. 9-15. Fredagar stängt.

Tel. 040 350 8213. Epost: kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsforsamlingar.fi

TAMMERFORS

All gruppsverksamhet är inhiberad fram till 5.4. Vi firar inga gudstjänster heller. Om du önskar kan kyrkoherden gärna komma hem till dig och dela nattvard. Ring 050 464 8460 och kom överens om tid.

En videoandakt publiceras varje lördag på församlingens Facebook-sida facebook.com/TFORS.Svenska, samt varje dag i stilla veckan.

Kantor Paulas Ditt och Datt hittar du på adressen paulamirja.webnode.fi/paulafors/

Skärtorsdagens mässa från Viinikka kyrka på nätet torsdagen 1.4 kl. 17

Påsköndagens mässa från Hervanta kyrka på nätet söndagen 4.4 kl 10 I samarbete med Eteläinen seurakunta. Mässorna firas utan en närvarande församling. Möjlighet att delta i mässa på Eteläinen församlingens YouTube-kanal. Länken finns också på Svenska församlingens hemsida.

Efter att ha deltagit i mässan på distans har du möjlighet att få nattvard i Hervanta, Viinikka och Härmälä kyrkor kl. 18–19 på skärtorsdag, och på påsköndag kl. 11–12 i Hervanta och Viinikka kyrkor, samt i Härmälä kyrka kl. 12–14 i samband med Vaeltava messu, så att antalet närvarande människor inte blir större än rekommenderat. Kim Rantala är med i Viinikka kyrka.

Kom ihåg att använda munskydd.

OBS. Om ändringarna meddelas på Svenska församlingens hemsida.

Ons 7.4 Onsdagskaffe kl. 13 på nätet, Hanna-Leena Autio berättar om rödgardist Martta Autio. Zoom-länken finns på församlingens hemsida. Kontakta gärna Paula Sirén (tfn 050 433 7373) eller Hanna-Leena Autio (tfn 040 804 8022) på förhand om du undrar hur det går att använda Zoom.

Fre 9.4 kl. 15 Tyskaklubben virtuellt. Wir treffen uns virtuell auf der Plattform Zoom auf einen Kaffee und unterhalten uns dabei auf Deutsch. Vi träffas virtuellt via Zoom, eventuellt vid en kaffekopp, och samtalar på tyska. Zoom ID: 288 946 0854 Passcode: tyska Om du anmäler dig på förhand får du en direkt Zoom-länk per e-post. Mera info: paula.siren@evl.fi tel. 050 4337373

VANDA

FR 2.4 kl. 10: Långfredagens gudstjänst, Helsinge kyrka S:t Lars. A. Paavola, A. Ekberg och Heidi Åberg, violin och sång.

SÖ 4.4 kl. 10: Påskdagens festgudstjänst, Helsinge kyrka S:t Lars, M. Fagerudd, A. Ekberg, Heidi Åberg, violin och Aamu Pulkkinen, mezzosopran.

MÅ 5.4 kl. 18: Annandag påsk, musikan-

dakt, Helsinge kyrka S:t Lars. A. Paavola, A. Ekberg.

SÖ 11.4 kl. 10: Gudstjänst, Helsinge kyrka S:t Lars. M. Fagerudd, Camilla Wikstén-Rönnebacka.

Gudstjänster och andakter från Helsinge kyrka S:t Lars kl. 10 strömmas via församlingens YouTube kanal. Utan närvarande församling.

BARNVERKSAMHET I KLUBB-UTRYMMET I MYRBACKA

Strömfårav. 13

Pysseklubb för åk 1–3, ti och ons kl. 12–16.30.

Barnvänlig hund på plats. Max. 6 deltagare.

Mera info: t.f. barnledare camilla.koskinen@evl.fi, 050 341 4964.

Virtuellt påskpysse och barnens påskandakt via församlingens YouTube kanal.

HELSINGFORS PROSTERI

MATTEUS FÖRSAMLING GUDSTJÄNSTER

Påskens gudstjänstturné:

Under stilla veckan och påsken sänder vi gudstjänster från olika kyrkor på församlingens område.

Skärtorsdag 1.4 kl. 18 Fottvättning och taizésånger från Matteuskyrkan
Långfredag 2.4 kl. 10 från Brändö kyrka
Påskdagen 4.4 kl. 10 från Degerö kyrka
Annandag påsk 5.4 kl. 18 Svensk-engelsk gudstjänst från Botbygårds kapell

Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gudstjänstgemenskapen i kommentarsfältet. Under två veckors tid hittas gudstjänsten också på församlingens Youtube-konto samt hemsida. Mera information på hemsidan www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus.

Missa intel! Kyrkkaffe hemma hos oss:

Efter gudstjänsten dricker vi kyrkkaffe över Facebook tillsammans med församlingens medarbetare som bjuder in till sina hem. Välkommen med i påskens gemenskap – över nätet!

Kvällsandakt på Instagram: Varje onsdag kl. 18 sänds en kort kvällsandakt från @matteusungdom-kontot på Instagram. Välkommen på andakt med ungdomsteamet!

Nattvard varje torsdag: Vi samlas högst sex personer åt gången i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3, varje torsdag kl. 18 (med undantag på skärtorsdag 1.4 kl. 17). Vid behov kan också enskild nattvard firas. Anmäl dig på förhand till Juho Kankare tfn 050-3803957. Vi iakttar alla säkerhetsföreskrifter.

Påskfönster och påskvandring:

I samma kyrkfönster, i bottenplan mot Stoa där vi hade krubban i jul, kommer vi nu att bygga upp en påskträdgård. Trädgården brukar vanligtvis finnas inne i kyrksalen men för att du säkert ska kun-

na ta del av den också i år kommer den undantagsvis att byggas upp i fönstret. Välkommen på promenad förbi Matteuskyrkan, fr.o.m. påsksöndag är trädgården på plats. Åbohusvägen 3, Östra centrum.

Den årliga påskvandringen för dagisbarn och yngre skolbarn: kommer i år att finnas tillgänglig på webben. Vår barnarbetsledare Catarina kommer posta alla stationer med bild och text på vår Facebooksida så att var och en kan ta del av en virtuell vandring mot påsken.

BARNFAMILJER

Musiklek online: Tisdagar kl. 10 och 13 samlas Matteus musiklek över nätet. Välkommen med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. Samlingen räcker högst 30 minuter. För mera info kontakta musikledare Daniela: daniela.stromsholm@evl.fi.
Sommarens läger: se puff här intill.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingen anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

JOHANNES FÖRSAMLING GUDSTJÄNSTER

Mässa: skärtorsdag 1.4 kl. 16, 17, 18 och 19 i Johanneskyrkan, förhandsanmälan till johannes.fors@evl.fi.

Långfredagsgudstjänst: långfredag 2.4 kl. 12 i Johanneskyrkan, strömmas.

Mässa i påsknatten: påskafton 3.4 kl. 22 i Johanneskyrkan, förhandsanmälan till johannes.fors@evl.fi.

Missa intel! Mässa: påskdagen 4.4 kl. 12 i Johanneskyrkan, strömmas.

Mässa: annandag påsk 5.4 kl. 12 i Johanneskyrkan, strömmas.

Högmässa: söndag 11.4 kl. 12 i Johanneskyrkan, strömmas.

Mässa i vardagen: onsdagar kl. 16.30 i Johanneskyrkan. En kort, meditativ kvällsmässa för sex gudstjänstbesökare.

Middagsbön med diakonin:

tisdagar kl. 12 i Johanneskyrkan.

Gudstjänsterna strömmas via facebook.com/johannesforsamling och kan ses i efterhand via församlingens Youtubekanal i två veckors tid.

Uppdaterad information hittar du alltid på helsingforsforsamlingar.fi/johannes. Du kan också kontakta pastorskansliet med dina frågor mån-tis och tors-fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, (09) 2340 7700).

BARNFAMILJER

Musiklek: tisdagar (0–1-åringar) och fredagar (2–4-åringar) kl. 11 online via Google Meet. Musikstunden är 15–20 min lång och innehåller sånger och ramador med vintertema. Det bjuds också på avslappningsmusik av musikpedagog/kyrkomusiker Heidi Åberg. Anmälan till

heidi.aberg@evl.fi. Ingen musiklek på långfredag 2.4.

Missa intel! Dagläger: i juni (7–24.6) för barn i lågstadietiden, vardagar mellan 9 och 16.30 i Hörnan, Högbergsgatan 10 och på Heikasvägen 7. Vi kommer att vara mycket utomhus, med möjlighet till rörelse och lek. Mer info och anmälan via hemsidan helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

MUSIK

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan. Strömmas via [facebook.com/helsingintuomiokirkkoseurakunta](https://www.facebook.com/helsingintuomiokirkkoseurakunta).

UNGDOMAR & UNGA VUXNA

Typ Livet-podden: vår podcast för unga vuxna är igång igen – nu med en spännande nyhet...

Spelkväll för ungdomar: torsdagar kl. 19–22 spelar vi tillsammans via Discord. Ta kontakt med Chrisu (050 343 3418) eller Ninni (050 598 6762) om du vill komma med! Både nybörjare och vana gamers är välkomna.

PETRUS FÖRSAMLING GUDSTJÄNSTER

Du kan följa med den streamade gudstjänsten via www.facebook.com/petrusforsamling även utan eget facebook konto. Se hemsidan för mer information.
Streamad högmässa sö kl. 10: 4.4 Munksnäs kyrka, Thylin. 11.4 Äggelby gamla kyrka. Streamad högmässa turvis från Munksnäs och Äggelby. Det finns möjlighet för 6 förhandsanmälda personer att delta, kontakta kaplan Ronny Thylin 050-3803 548/ ronny.thylin@evl.fi. Ifall flera än det tillätta antalet vill vara med ordnas en andra nattvardsgudstjänst kl. 11.30 på samma plats (streamas inte).

Nattvard: Du kan be om enskild nattvard för sig själv eller hela familjen. Kontakta någon av prästerna.

Puls-gudstjänst: Söndagar kl. 15.30 via Zoom. En gudstjänst i nyare stil för alla åldrar. Vi ses på Zoom för gemenskap och en avskalad form av gudstjänst, välkommen. Länk på hemsidan.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook

och hör mer om barnverksamheten!
Musiklek på Zoom: To kl. 10–10.30. Mer info på hemsidan.

Zoom-träffar för barn sö kl. 9–9.30: Barnen träffas online under den tid det inte är möjligt att samlas fysiskt. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och har det roligt. Länk i hemsidans händelsekalender.

Dagläger: 7–11.6. kl. 9–16 i Petruskyrkan. Anmälan och mer info på hemsidan. Vi leker, sjunger, pysslar, busar, lär oss mer om Jesus och får förstås många av nya kompisar. Avgift 50€/följande syskon 35€.

BÖN OCH ANDAKT

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Förbön och Tack: Ti 6.4 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst streamas från Munksnäs kyrka. Bengt Lassus, Henrik Perret, Mathias Sandell. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Du kan även sända böneämnen till kontaktuppgifterna ovan. Kvällen streamas via Petrus facebook, www.facebook.com/petrusforsamling.
Rotad i Ordet: 14.4 kl. 18 streamas från Petruskyrkan på facebook. Kom med på en resa djupare i Bibeln.

STILLA VECKAN OCH PÅSKEN

Möjlighet för 6 på förhand anmälda deltagare i aktläsningarna och mässorna. Kontakta kaplan Ronny Thylin 050–3803 548/ ronny.thylin@evl.fi

Skärtorsdag 1.4: kl. 18 kvällsmässa i Munksnäs kyrka. (En till mässa kl. 17 ordnas vid behov.)

kl. 18: Streamad aktläsning från Petruskyrkan. Efteråt nattvard ute på gården vid Petruskyrkan för alla kl. 19–19.30, välkommen! Nattvard pågår i en halv timme efter sändningen.

Långfredag 2.4: Vi följer Jesus sista dag och hans vandring mot korset. Kl. 10 Streamad aktläsning från Munksnäs kyrka. Kl. 12 Aktläsning i Åggelby gamla kyrka. Kl. 18 Långfredags Puls online på Petrus Youtube.

Påskdagen 4.4: Vi firar Jesu uppståndelse! Kl. 10 Påskdagens högmässa streamas från Munksnäs kyrka. Kl. 14 Högmässa i Malms kyrka. Kl. 15.30 Påsken Puls-gudstjänst på Zoom, länken hittar du på hemsidan.

Annandag påsk 5.4: kl. 10 Streamad gudstjänst från Petruskyrkan.

ÖVRIGT

Gudstjänstgruppen i Munksnäs: 15.4 kl. 18 i Munksnäs kyrka eller digitalt. Vill du vara med och bygga gemenskapen i Munksnäs-gudstjänsten? Den kristna tron handlar i hög grad om att leva i relation till Gud och till varandra. Vi vill tillsammans medvetet försöka fördjupa den gemenskapen. Ronny Thylin, ronny.thylin@evl.fi, 050–3803 548

Kyrkhelg Syd 16–18.4: Temat ”INFÖR DITT ANSIKTE” uppmanar oss att reflektera över Gud som Sanningen, som den Allsmäktige som leder historiens gång och som vill leda oss i våra liv. Årets Kyrkhelg Syd konferans streamas via Petrus församling YouTube. Öppen för alla! Mer info på www.petrusforsamling.net/kyrkhelgsyd/
Årsmöteskallelse för Björkebo Sommarhem r.f.: Föreningen håller årsmöte onsdag 14.4.2021 kl. 18 digitalt på Google Meet. Stadgeenliga ärenden behandlas. Länken till mötet finns på församlingens hemsida.

DEUTSCHE GEMEINDE

Information på hemsidan:
www.deutschegemeinde.fi

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Virtuella gudstjänster och program på Youtube & Facebook under stilla veckan & påsken:

1.4 kl. 14 Påskpyssel för barnfamiljer
1.4 kl. 18 Skärtorsdagens gudstjänst
2.4 kl. 10 Långfredagens gudstjänst
3.4 kl. 14 Smått & gott för barnfamiljer
3.4 kl. 23 Påsknattsmässa (även i KexTv)
4.4 kl. 10 Påskdagens festgudstjänst
4.4 kl. 14 Påskandakt för barnfamiljer
4.4 kl. 18 Kyrkoherdens kolumn: Uppståndelsen. Ett samtal mellan Anders Lindström och teol.dr Karl-Gustav Sandelin (visas i KexTv må 5.4 kl. 18)
5.4 kl. 18 Kvällsgudstjänst
Programmen nås lätt via länkar på startsidan på vår webbplats.

Öppna kyrkor i mars och april

Präst finns på plats för samtal, förbön och nattvardsgång. Det går också bra att bara komma in, tända ett ljus och sitta i stillhet för sig själv (högst 6 pers. i gången).

Ekenäs varje söndag kl. 10–11

Tenala varje söndag kl. 12–13

Bromarv varannan söndag kl. 10–11 (4.4, 18.4)

Snappertuna varannan söndag kl. 12–13 (4.4, 18.4)

På Youtube & Facebook:

Sö 11.4:

– kl. 10 Gudstjänst

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

To 1.4:

kl. 19.00 Skärtorsdagens gudstjänst (bandad): Ingå kyrka. Gudstjänst utan närvarande församling. Gudstjänsten strömmas på Ingå församlings musikverksamhets YouTube-kanal. Sjöblom, Gustafsson Burgmann.

Fre 2.4:

kl. 10.00 Bandad gudstjänst (Långfredag): Ingå kyrka. Gudstjänst utan närvarande församling. Gudstjänsten strömmas på Ingå församlings musikverksamhets YouTube-kanal. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Sö 4.4:

kl. 10.00 Gudstjänst (strömmad): Ingå kyrka. Gudstjänst utan närvarande församling. Gudstjänsten kan ses på Ingå församlings musikverksamhets YouTube-kanal. Sjöblom, Gustafsson Burgmann

kl. 13.00–14.00: Ingå kyrka öppen för bön och meditation samt möjlighet till nattvard.

Må 5.4:

kl. 10.00 Strömmad gudstjänst: Ingå kyrka. Gudstjänst utan närvarande församling. Gudstjänsten strömmas på Ingå församlings musikverksamhets YouTube-kanal. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

kl. 11.00–12.00: Ingå kyrka öppen för bön och meditation samt möjlighet till nattvard.

Sö 11.4:

kl. 11.00–12.00: Degerby kyrka öppen för bön och meditation samt möjlighet till nattvard.

Må 12.4:

– **kl. 13.15–14.45 Pysselklubb:** Församlingshemmets källarvåning. För barn i lågstadiet. Förhandsanmälningar till noora-elina.nylund@evl.fi.

To 15.4:

– **kl. 19.00–20.00:** Ingå kyrka öppen för bön och meditation samt möjlighet till nattvard.

OBS!

Ingen gruppverksamhet för vuxna tills vidare.

Ingå församlings kansli öppet må–ti kl. 9.00–12.00, ons–to endast telefonbetjäning, fre stängt.

Ingå församlings diakonimottagning är stängd tills vidare – ta kontakt per telefon, tel 040–555 2090/Birgitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi).

Coronaläget kan förändras, och då kan evenemangen inhiäras eller ändra karaktär! Följ med aktuell information

på församlingens Facebook-sida och församlingens hemsida: www.ingaforsamling.fi.

KARIS-POJO

Skärtorsdagens nattvardsgudstjänst 1.4 kl. 18 i Karis kyrka
kl. 19.30 i Pojo kyrka
kl. 19.30 i Svartå kyrka

Vi följer gällande restriktioner, kontakta därför vänligen pastorskansliet må–to kl. 9–13 tfn 019 279 3000 inför deltagandet i nattvardsmässan.

Följande gudstjänster sänds virtuellt – välkommen att delta via Karis–Pojo svenska församlingens Youtube-kanal. Du hittar kanalen via Karis–Pojo församlings webbplats.

Långfredagens gudstjänst 2.4 kl.10

sänds från Karis kyrka.

Påskdagens gudstjänst 4.4. kl.10 sänds från Karis kyrka.

Gudstjänsten på Annandag påsk 5.4 kl. 10 sänds från Karis kyrka.

Gudstjänsten sö 11.4 kl. 10 sänds från Karis kyrka.

Påskvideo från Pojo kyrka: Fyra hållplatser – andakter om påskens innehåll som publiceras inför påsk på församlingens Youtube-kanal.

Från och med Palmsöndagen firar vi gudstjänst i vanlig ordning i Pojo kyrka.
Påsdagens högmässa 4.4 kl. 12 i Pojo kyrka.

Högmässa sö 11.4 kl. 12 i Pojo kyrka.

Vi följer gällande restriktioner, kontakta därför vänligen pastorskansliet må–to kl. 9–13 tfn 019 279 3000 inför deltagandet i nattvardsmässan.

Mera info: www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Information på hemsidan:
www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

1.4. kl. 12–14 är Lojo S:t Lars kyrka öppen för stillhet och enskild bön, en präst är närvarande. På kvällen kl. 18–19 möjlighet till nattvard i Lojo S:t Lars kyrka och i Virkby kyrka.

2.4. kl. 12–14 är Lojo S:t Lars kyrka öppen för stillhet och enskild bön, en präst är närvarande.

3.4. kl. 12–14 är Lojo S:t Lars kyrka öppen för stillhet och enskild bön, en präst är närvarande. På natten kl. 22–23 möjlighet till nattvard i Lojo S:t Lars kyrka.

4.4. kl. 10.00 Tvåspråkig gudstjänst i Lojo S:t Lars kyrka förrättas utan närvarande församling. Gudstjänsten radieras och du kan lyssna på den på Radio Dei (107,2 MHz eller www.radiodei.fi/kirkko).

Efter gudstjänsten är Lojo S:t Lars kyrka (kl. 11–12) och Virkby kyrka (kl. 13–14) öppna och det finns möjlighet till nattvard.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Fr 2.4 kl. 12.15: Strömmad gudstjänst Långfredag via www.domkyrkan.fi, Ståhlberg, Tollander, Tommi Wesslund.
KL. 18: Strömmad konsert på långfredagen. Minna Wesslund, Kaisa Sidoroff, Pasi Eerikäinen, Janne Malmivaara, Tommi Wesslund och Timo Wesslund.
Via Crucis i Borgå: görs i år som en podcast: Man kan gå vandrigen och samtidigt lyssna på Via Crucis i sin mobiltelefon. Den virtuella vandrigen fokuserar på traditionella texter från passionsberättelsen, som läses av Sabine Forsblom. Nytt för i år är att Jan-Erik Andelin mellan stationerna reflekterar kring vad som kan göra att vi idag känner igen oss i påskens budskap. Berättelsen varvas med utdrag ur Via Crucis-musiken komponerad enkom för påskvandringen i Borgå. Via Crucis-podcasten finns tillgänglig från och med palmsöndagen 28.3 både på svenska och finska, bl.a. via webbsidan domkyrkan.fi/viacrucis. Du kan också lyssna på den från hemmasoffan.

Sö 4.4 kl. 12.15: Strömmad gudstjänst på påskdagen. Lundgren, Hätönen, Söderström, Tollander, Cornicines Borgoences och en kvartett från Ensemble del Duomo.

KL. 13.30: Mässa i Domkyrkan. Vi firar en kort, läst mässa med högst 5 deltagare. Anmäl dig i förväg till liturgen Andreas Lundgren, tfn 0400 744 613, om du önskar delta.

Må 5.4 kl. 12.15: Strömmad gudstjänst, Wilman, Hätönen, Wahrman.

On 7.4 kl. 18: Online Café au Lady för kvinnor. Varannan onsdag samlas vi online kring en kopp kaffe och pratar med varandra, kort andakt firas under ledning av församlingsspastor Elefteria Apostolidou. Intresserad? Skicka sms till Ele (tfn. 040 711 2800) så får du elektronisk inbjudan till vår träff på Teams! Du behöver en fungerande mejladress.

Sö 11.4 kl. 12.15: Strömmad gudstjänst, via www.domkyrkan.fi, Smeds, Tollander.

KL. 13.30: Mässa i Domkyrkan. Vi firar en kort, läst mässa med högst 5 deltagare. Anmäl dig i förväg till liturgen Marina Smeds, 0400 914 515, om du önskar delta.

Diakonimottagningen i församlingshemmet: Lundag. 5. Mottagning enligt tidsbeställning per telefon 019-661 1241

Önskar du samtalsstöd? Ring diakoniarbetarna
Irina Lemberg, irina.lemberg@evl.fi, tfn 040 512 5082
Ulrika Lindholm-Nenonen, ulrika.lindholm-nenonen@evl.fi, tfn 040 747 2232
Ingegerd Juntunen, ingegerd.juntunen@evl.fi, tfn 040 624 1264.

SIBBO

Mer information: på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenska-forsamling.fi och Facebooksidan www.facebook.com/sibbosvenskaforsamling. Våra gudstjänster och andakter sänds på nätet och är inte öppna för församlingsmedlemmar. Du hittar det strömmade och bandade materialet via länkar på hemsidan och Facebook och på Youtube-kanalen Kirkko Sipoossa – Kyrkan i Sibbo.
To 1.4 kl. 17: Mässa på skärtorsdagen i Sibbo kyrka. Bandad.
To 1.4 kl. 19: Kärlekens väg, påskvandringen i en musikversion i Sibbo kyrka. Bandad.
Fr 2.4 kl. 12: Gudstjänst på långfredagen i Sibbo kyrka. Strömmas.
Sö 4.4 kl. 13: Festgudstjänst på påskdagen i Sibbo kyrka. Strömmas.
Må 5.4 kl. 18: Taizégudstjänst i Söderkulla kyrka. Strömmas.
Sö 11.4 kl 18: Kvällsgudstjänst i Söderkulla kyrka. Strömmas.
On 18.4 kl. 16-18: Hämtning av förbeställd GA-middag från Kyrkoby församlingshem. Beställning och info på hemsidan eller av Sara George 050 566 3691.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Alla församlingens gudstjänster sänds över internet på församlingens sida på Facebook www.facebook.com/vasfor. Direktsändningarna hittas även i Facebookflödet på startsidan i församlingens webbsidas videoportal www.vastabolandsforsamling.fi/video.
To 1.4 kl. 13: Skärtorsdagens mässa i Korpo kyrka med kaplan Esa Killström och kantor Mikael Granlund. Begränsat antal deltagare. Mässan spelas in och sänds kl. 19 på församlingens webbkanaler.
– **kl. 16-19:** Skärtorsdagens minimässor i Pargas kyrka, varje jämnt klockslag, med tf. kaplan Pär Lidén och kantor Hanna Lehtonen. Begränsat antal deltagare, förhandsanmälan till pastorskansliet tfn 040 312 4410.
– **kl. 18:** Skärtorsdagens kvällsmässa i Nagu kyrka med kaplan Kjell Granström och tf. kantor Robert Helin. Begränsat antal deltagare, förhandsanmälan till kaplanen, tfn 040 312 4432.
– **kl. 18:** Skärtorsdagens nattvardsandakt i Iniö kyrka med tf. kaplan Jussi Meriluoto. Begränsat antal deltagare, förhandsanmälan till kaplanen, tfn 040 312 4462.
– **kl. 18.30:** Skärtorsdagens nattvardsandakt i Houtskär kyrka med tf. kaplan Peter Blumenthal och församlingssmusiker Uma Söderlund. Begränsat antal deltagare, förhandsanmälan till kaplanen, tfn 040 312 4452.
Fr 2.4 kl. 10: Långfredagens gudstjänst från Pargas kyrka, direktsänd på församlingens webbkanaler, med kyrkoherde Harry S. Backström och kantor Hanna Lehtonen. Endast de medverkande deltar i kyrkorummet.

– **kl. 11:** Långfredagens gudstjänst i Nagu kyrka med kaplan Kjell Granström och tf. kantor Robert Helin. Begränsat antal deltagande, förhandsanmälan till kaplanen.
– **kl. 10-11 och 13-14:** Orgelmusik i Korpo kyrka med kantor Mikael Granlund. – kl. 15: Andakt vid Jesu dödsstund från Iniö kyrka, förhandsinspelad, med tf. kaplan Jussi Meriluoto och tf. kantor Robert Helin.
Lö 3.4 kl. 18: Stabat mater, förhandsinspelad konsert från Pargas kyrka, med Anita Franklin, alt, Annukka Kuivisto, sopran och Tuuli Lempa, piano.
Sö 4.4 kl. 11: Påskdagens gudstjänst från Nagu kyrka, direktsänd på församlingens webbkanaler, med kaplan Kjell Granström, tf. kantor Robert Helin samt Mirjam, Martin och Eeva Granström.
– **kl. 13 Påskdagens högmässa** i Iniö kyrka med tf. kaplan Jussi Meriluoto. Begränsat antal deltagare, förhandsanmälan till kaplanen.
Må 5.4 kl. 11: Annandag påsks gudstjänst från Houtskär kyrka, förhandsinspelad, med kyrkoherde Harry S. Backström, tf. kaplan Peter Blumenthal och församlingssmusiker Uma Söderlund.
Sö 11.4 kl. 10: Direktsänd gudstjänst från Pargas kyrka med tf. församlingsspastor Päivi Nuotio-Niemi och kantor Hanna Lehtonen.

ÅBO

Torsdag 1.4:
– **kl 8, 9, 10, 12, 13, 14, 19 och 20:** Mässa, Aurelia. Anmälning via hemsidan www.abosvenskaforsamling.fi/pasken. Max 6 deltagare förutom tjänstgörande. Vi önskar att du använder munskydd för att skydda de andra deltagarna.
– **kl 17:** Skärtorsdagsmässa via www.virtuaalikirkko.fi. Liljeström (pred), Wikstedt (lit), Danielsson, Söderlund.
– **kl 19 och 20:** Mässa, Aurelia. Anmälning via hemsidan www.abosvenskaforsamling.fi/pasken. Max 6 deltagare förutom tjänstgörande. Vi önskar att du använder munskydd för att skydda de andra deltagarna.

Fredag 2.4:

– **kl 9.30:** Korsvandring till Korois, start vid Domkyrkans trappa. Anmälning via hemsidan www.abosvenskaforsamling.fi/pasken. Max 6 deltagare förutom tjänstgörande. Vi önskar att du använder munskydd för att skydda de andra deltagarna.
– **kl 12:** Gudstjänst via www.virtuaalikirkko.fi. Audas, Danielsson, Söderlund.
– **kl 15:** Andakt vid Jesu dödsstund, Skarpskyttekapellet. Audas, Söderlund. Anmälning via hemsidan www.abosvenskaforsamling.fi/pasken. Max 6 deltagare förutom tjänstgörande. Vi önskar att du använder munskydd för att skydda de andra deltagarna.

Söndag 4.4:

– **kl 4, 5.30, 7:** Festmässa, Aurelia. Anmälning via hemsidan www.abosvenskaforsamling.fi/pasken. Max 6 deltagare förutom tjänstgörande. Vi önskar att du

använder munskydd för att skydda de andra deltagarna.

– **kl 12:** Högmässa via www.virtuaalikirkko.fi. Audas (pred), Bäck (lit), Danielsson, Söderlund. Pekka Nebelung (trumpet) medverkar.
– **kl 13-14:** Präst på plats i Domkyrkan för samtal och enskild nattvard.
– **kl 16 och 17.30:** Festmässa, Aurelia. Anmälning via hemsidan www.abosvenskaforsamling.fi/pasken. Max 6 deltagare förutom tjänstgörande. Vi önskar att du använder munskydd för att skydda de andra deltagarna.

Måndag 5.4 kl 12: Gudstjänst via www.virtuaalikirkko.fi. Wikstedt (pred), Liljeström (lit), Danielsson. Helena Slama (flöjt) medverkar.

Tisdag 6.4:

– **kl 14.30-18:** Ungdomshålan, online. Kontakta Laura Kota-aho laura.kota-aho@evl.fi för mera information.
– **kl 18.30-20:** Unga vuxna, online. Kontakta Laura Kota-aho laura.kota-aho@evl.fi för mera information.

Söndag 11.4:

– **kl 12:** Gudstjänst via www.virtuaalikirkko.fi. Björkgren (pred), Audas (lit), Danielsson.
– **kl 13-14:** Präst på plats i Domkyrkan för samtal och enskild nattvard.
– **kl 13.30:** Pilgrimsvandring. Välkommen med på en vandring med start från Domkyrkans trappa. Vi delar in oss i mindre grupper på 6 personer och vandrar ca 1,5 timme. Vi firar en andakt på vägen, man kan gärna ta med en egen kyrkkaffe-matsäck. Vi använder munskydd under vandrigen.
– **kl 16 och 17:** Söndagsmässa, Aurelia. Välkommen att fira en kort, enkel mässa i Aurelias första våning. Max 6 deltagare förutom tjänstgörande. Anmälan till emma.audas@evl.fi eller 040-3417 757. Föranmälda gudstjänstfirare har företräde, övriga i mån av plats. Vi önskar att du använder munskydd för att skydda de andra deltagarna.

Tisdag 13.4:

– **kl 14.30-18:** Ungdomshålan, online. Kontakta Laura Kota-aho laura.kota-aho@evl.fi för mera information.

Man kan även anmäla sig till evenemangen per telefon: 040 3417458.

På grund av pandemin och restriktionerna kan programmet ändra snabbt, följ med församlingens händelsekalender www.abosvenskaforsamling.fi/evenemang, där hittas den senaste informationen om församlingens evenemang.

FOTON: PEXELS OCH PIXABAY COLLAGE: MALIN AHO

Vår insats viktig, men allt hänger inte på oss

Om Jesus dött för våra synder, spelar det då någon roll vad jag gör? Allt är ju redan förlåtet, så vad återstår att göra?

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

Den kristna påsken handlar om hur Jesus korsfäst, dör och sedan uppstår från de döda. Men varför behövde Jesus dö, och vad har det att göra med oss i dag?

– Våra handlingar leder till både goda och onda konsekvenser och det verkar historiskt som om de dåliga konsekvenserna dominerar. Trots att de flesta av oss har goda intentioner samverkar det här till att göra saker orättvisa, våldsammare och svårare och till att vi utnyttjar jordens resurser på ett kortsiktigt sätt, säger Patrik Hagman, teolog och författare.

Enligt kristendomen valde Gud att bli människa för att göra något åt den här situationen.

»När Jesus uppstår efter döden byts den onda kedjan av konsekvenser ut mot en god kedja.«

Jesus utsätts för många olika typer av onda handlingar – till exempel av det romerska imperiets maktapparat, av religiöst hyckleri och av mänsklig feghet.

– Allt detta drabbar Jesus med full kraft, men när Jesus uppstår efter döden byts den onda kedjan av konsekvenser ut mot en god kedja. Balansen mellan de onda och de goda konsekvenserna förändras och verkligheten och skapelsen börjar mycket långsamt helas. Konsekvensen av det är att vi människor får ett val – vill vi vara del av de onda händelsekedjorna som håller på att försvagas, eller vill vi vara del av den nya rörelse som Jesus uppståndelse har introducerat, vara med om att upprätta verkligheten?

Men hade människor inte möjlighet att välja också före Jesus kom in i världen?

– Klart att människor kunde göra gott eller ont, men människan var bunden vid ett öde som Jesus frigör oss från. När kristendomen talar om att Jesus befriar oss från döden syf-

tar man inte på döden i biologisk mening utan på att vi befriats från kraften som leder till att världen blir mera våldsam.

I stället är vi människor inbjudna att ta del i processen att vända världen i en bättre riktning.

– Det verkar som om Gud tycker att det bästa sättet att visa sin kärlek till oss är att inkludera oss i det här arbetet. Skulle allt bara ske över våra huvuden och inte inkludera oss skulle våra liv vara rätt meningslösa.

Kan det inte bli något som ytterligare driver på vår prestationshets?

– Det knepiga är att svaret på vår känsla av att vi har för mycket krav på oss inte är att vi inte ska ha några krav på oss alls. Gud erbjuder oss en möjlighet att ingå i något som är större än oss själva där det inte är vi som har huvudansvaret.

I sin plan för att rädda världen har Gud räk-

Forts. på följande sida. ►

– Vi tänker att om jag går ner i vikt eller blir lite effektivare kommer andra människor att tycka om mig. Se på dig själv med Guds blick i stället, uppmanar Patrik Hagman.

FOTO: ARKIV/CHRISTA MICKELSSON

nat med att vi inte kommer att lyckas med alla våra försök, men våra försök har ändå en betydelse i den stora planen.

– Det här är en annan sak än att försöka rädda världen på egen hand. Men skillnaden är svår för oss att förstå eftersom vi lever i en tid som är så individualistisk. Vi tänker att det bara är mitt liv som spelar roll.

– Att jag gör en liten sak som att hålla upp dörren för någon kan genom den så kallade fjärrilseffekten leda till att någon kan komma på lösningen på klimatkrisen. Den sortens samband finns men vi har inte möjlighet att ha koll på dem – men det är väl det vi tror att Gud har.

– Det man som kristen får tro är att mina små insatser spelar in i något större även om jag inte kan se det.

Men om Jesus tagit på sig mänsklighetens synder och dött för dem, spelar det då någon roll om jag försöker välja det goda? Allt är ju ändå förlåtet?

– Orsaken till att jag ska göra något är att Gud bryr sig om sin skapelse i helhet och förhåller sig till den som om varje liten mygga skulle vara en del av honom själv. Det betyder att även sådant jag inte ser en nytta med är värdefullt, till exempel det som är vackert och trevligt.

Patrik Hagman

Teolog och författare.

Gift med Emma Audas.

Favoritmat under påsken: Nästan vad som helst som innehåller choklad.

Gör på långfredagen: Går i så många gudstjänster som möjligt, lever ett stillsamt liv.

Favoritbibelställe relaterat till påsken: ”Varför söker ni den levande här bland de döda?” (Luk 23:5)

»Det här är en annan sak än att försöka rädda världen på egen hand.«

Vi kopplar ofta värdet av våra handlingar till hur de kommer att få andra människor att uppfatta oss.

– Vi tänker att om jag går ner i vikt eller blir lite effektivare kommer andra människor att tycka om mig. Se på dig själv med Guds blick i stället! Det här låter som en löjlig kliché för att det är så enkelt, men om man tittar på vad det verkligen betyder kommer vi tillbaka till det här med att Gud har skapat sådant som han vill ha och att vi har ett värde i oss själva.

– Vårt värde är inte knutet till vår prestation, men det är helt klart att vår känsla av att vårt liv har innehåll, riktning och syfte är kopplad till våra ansträngningar.

Att sträva mot något är enligt Hagman det

som ger vårt liv verkligt innehåll. Men samtidigt: Att jag ibland misslyckas i mina strävanden gör inte att mitt värde sjunker.

– Det är lätt att säga, men inte alltid så lätt att efterleva. Men man får inte komma med billig nåd och säga: du behöver inte försöka, du är bra som du är. Det är att underskatta människor, för jag tror att vi alla vet att en dag när jag åstadkommit något vettigt känns bättre än en dag när jag bara tittat på Netflix.

– Det är helt klart att min upplevelse av mitt livs kvalitet är kopplad till att jag odlar relationer eller försöker åstadkomma något relevant. Det är inte ett hjärnspöke som talar till mig. Hjärnspöket är däremot det som säger: du lyckades inte med det du försökte, alltså är du värdelös.

Hagman påminner också om att det är viktigt att tanken om de goda gärningarna inte får bli svartvit åt vare sig det ena eller det andra hållet.

– Min grundhållning är att kristendomen och teologin hjälper oss att se allt nyanserat. Det är klart att vi i viss mån behöver praktiker som tar fram det goda i oss och det ingår också i detta att vara människa att vi kan överträffa oss själva och göra det som inte gjorts förut, både som individer och som kultur. Människan har den här potentialen till något fantastiskt och den gör oss till de vi är.

Vi är förenade i lidandet och hoppet

DET SENASTE ÅRET har vi blivit påmind om att vår tillvaro inte är så säker och förutsägbar som vi kanske en gång trodde. Vartefter månaderna har gått, har det blivit allt tydligare hur skör vår existens är. Men minst lika tydligt ser vi nu hur mycket vi hör ihop med varandra. Alla berörs när pandemin kastar sina skuggor över oss och skapar osäkerhet. Om vi håller ihop kommer vi igenom också detta.

Livet har förändrats för många. Äldre berättar om att de inte träffat sina barnbarn på nästan ett år. Vi hör om arbetskamraterna som inte har suttit i samma kafferum en enda gång de senaste månaderna. Många studerande har inte varit i skolan på länge. Och från några hörs det ingenting. De som flyttade in i Teams-mötenas värld har stort behov av att få komma ut, träffas och vara tillsammans. Vi hoppas att födelsedagar, dopfester och minnesstunder som flyttats fram i väntan på bättre tider en gång ska bli av. Nu ser vi tydligare hur

mycket vi betyder för varandra.

VI ÄR FÖRENADE I LIDANDET. Inte så att alla lider lika mycket. En del har det fortfarande ganska bra, medan andra kämpar och har det svårt. Men vi är förenade eftersom allt hör ihop. Människorna, djuren, miljön och naturen bildar en helhet. I sökandet efter orsakerna till pandemin pekar många saker i riktning mot människan. Vårt sätt att handskas med jorden

vi bor på får ibland oanade och svåra konsekvenser. Pandemin behöver inga konspirationsteorier eller predikningar om att det här skulle vara Guds straff. Det som behövs är samtal om vårt gemensamma ansvar och konkreta handlingar. Vår värld behöver varma hjärtan och hjälpsamma händer. Dina medmänniskor behöver dig!

VI ÄR FÖRENADE I HOPPET. Att hoppas är att tänka på och längta ef-

ter bättre tider. För vår inre syn ser vi glada fester, båt färder på öppet hav, torghandel med trängsel, konserter, kramar och handskakningar. Och de dagarna kommer. Lika säkert som att det blir vår och livet vaknar. Det ska bli sommar i år också. Därför får vi hjälpas åt att orka tro på morgondagen.

VI ÄR FÖRENADE I LIDANDET OCH I HOPPET. Dagarna innan påsk läses i våra kyrkor berättelsen om hur Jesus mötte lidandet. Han lade allt i Guds hand. Det får även vi göra. I Guds hand finns rum för alla som är oroliga, lider och har det svårt.

På påskdagens morgon tändes hoppet. Livet vann över döden. Jesus är den starkare. Han öppnar dörren till livet och ljuset. Tillsammans vågar vi hoppas och tro på morgondagen.

JAG ÖNSKAR DIG en välsignad och ljus påsk!

Bo-Göran Åstrand
biskop i Borgå stift

NYTT FRÅN DOMKAPITLET

Tf. kaplanen i Ekenäsnejdens svenska församling **Wille Westerholm** beviljas dimission från Kuopio stift till Borgå stift.

Prästvigning

Domkapitlet har godkänt följande personer för prästvigning i Borgå domkyrka 21.3.2021 och förordnat dem i samband med vigningen att sköta följande tjänster:

TM **Tuomo Komulainen**, församlingsspastor i Kronoby församling 22.3.2021-21.3.2022

TM **Frank Isaksson**, församlingsspastor i Bergö och Petalax församlingar 21.3.2021-31.3.2022

TM **Dennis Svenfelt**, församlingsspastor i Pedersöre församling 22.3.2021-30.4.2022

Kyrkoherdetjänsten i Vanda svenska församling

Kyrkoherdetjänsten i Vanda svenska församling har inom utsatt tid sökt av:

Monica Cleve, kaplan i

Frank Isaksson, Tuomo Komulainen och Dennis Svenfelt prästvigdes den 21 mars i Borgå. FOTO: LINNEA EKSTRAND

Ekenäsnejdens svenska församling

Kristian Willis, församlingsspastor, Helsingfors kyrkliga samfällighet

Domkapitlet har granskat de sökandes behörighet vid sitt sammanträde 16.3.2021 och konstaterat att båda är behöriga för tjänsten.

Förordnanden

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande åt **Mats Björklund**

till kyrkoherdetjänsten i Korsholms svenska församling från 1.4.2021.

Kyrkoherden i Solf's församling **Mats Björklund** avgår 31.3.2021 på egen begäran.

Församlingsspastorn i Korsholms svenska församling **Rune Lindblom** förordnas fortsättningsvis till tf. kaplan i samma församling 1.4-31.8.2021.

Domkapitlet beviljar Tyska evangelisk-lutherska försam-

lingen i Finland tillstånd att under tiden 1.8.2022-31.7.2028 skaffa prästerliga tjänster utan att besätta kyrkoherdetjänsten.

Domkapitlet utfärdar tjänsteförordnande åt församlingsspastorn i Esponlahden seurakunta **Irene Erkkö** för kaplanstjänsten i Esbo svenska församling från 1.4.2021.

Kaplanen i Borgå svenska domkyrkoförsamling **Fred Wilén** avgår 30.6.2021 från kaplanstjänsten. En kaplanstjänst i Borgå svenska domkyrkoförsamling ledigförklaras inte under år 2021.

Pastor **Sini Aschan** förordnas till församlingsspastor i Grankulla svenska församling 1.4 - 30.9.2021.

Val av prästassessor

Domkapitlet beslutar att val av prästassessor för perioden 1.10.2021-30.9.2024 skall förrättas i prosterierna tisdagen 25.5.2021 klockan 13.00

Församlingsstruktur Ålands prosteri

Domkapitlet har behandlat ett initiativ om samgång av Finström-Geta och Sund-Vårdö församlingar och sänt det till kyrkostyrelsen för avgörande.

Domkapitlet har behandlat ett initiativ om samgång av Eckerö och Hammarlands församlingar och sänt det till kyrkostyrelsen för avgörande.

Lediga tjänster i stiftet

Kyrkoherdetjänsten i Pedersöre församling förklaras ledig att sökas senast 16.4.2021 kl. 15. Valet förrättas som ett direkt val.

Kaplanstjänsten i Korsholms svenska församling förklaras ledig att sökas hos domkapitlet senast 16.4.2021 kl. 15.

Kaplanstjänsten i Iniö kapellförsamling förklaras ledig att sökas hos domkapitlet senast 16.4.2021 kl. 15.

Se kungörelse för närmare information.

Viktig erfarenhet – men priset för högt

Hur lever man när man vet att döden är närmare än man hade hoppats? Fritjof och Leena Sahlström flyttade horisonten närmare.

TEXT: ERIKA RÖNNGÅRD

Vi tänkte skriva boken tillsammans, men tiden och orken räckte inte till, säger Fritjof Sahlström.

2014 fick hans fru Leena veta att hon hade en njurcancer som gett upphov till metastaser på olika ställen i kroppen. Hon skrev en blogg om att leva med cancer och Fritjof Sahlström har nu sammanställt en bok, dels av Leenas bloggtexter, dels av de texter han själv skrivit

efteråt. *Cancerbrev – Om att leva med och dö av cancer* handlar om livet under åren efter diagnosen. Leena, han och de tre barnen (11, 14 och 15 år när Leena fick diagnosen) levde med cancer som objuden gäst och kallade den monstret.

Det är viktigt för honom att framhålla att det finns många sätt att skapa en vardag i dödens närhet och att han valt att berätta om deras sätt – som kanske inte fungerar för alla.

– Vi försökte flytta horisonten när-

mare för våra mål, drömmar och visioner. Vi vände oss lite inåt, fokuserade på det och dem som var närmast.

Ett konkret resultat var att när Fritjof Sahlström fick jobb i Vasa flyttade hela familjen dit med en gång, i stället för att han skulle ha veckopendlat mellan Helsingfors och Vasa.

Ett högt pris

För dem var det viktigt att inte låta sjukdomen och oron definiera vardagen helt.

– Men det där kommer ju och går lite, det är lättare att känna så efter ett positivt besked om att inget vuxit och alla värden är okej än när det känns som om allt glider åt fel håll.

Leena levde fyra och ett halvt år med sin cancerdiagnos. Även om det var en alldeles för kort tid rymde den

Leena Sahlström bloggade om sjukdomstiden, och hennes bloggtexter finns med i boken.

Fritjof Sahlström upplevde arbetet med boken som en terapeutisk process.

FOTO: NIKLAS SANDSTRÖM

det kändes bra att veta att det fanns människor som bad för Leena.

– Jag gladdes över det även om min egen oro och mina egna förhoppningar inte tog sig uttryck på det sättet.

I boken skriver han att man kan bli en bättre människa av cancer och att han upplever att han blivit det.

»Jag har blivit mer eftertänksam och mer förlåtande.«

– Jag har blivit mer eftertänksam och mer förlåtande mot både mig själv och andra. Jag har blivit mer medveten om värdet av det som är nära och av dem som är nära.

– Men priset var för högt – jag skulle hellre ha varit omedveten och oeftertänksam om jag hade fått välja.

Finns det något du önskar att ni gjort annorlunda?

– Inte på det stora hela. Men på fyra och ett halvt år ryms det många diskmaskinstömningar och mycket skjutsande. Precis som i en vanlig vardag är det så att man tänker att man kunnat göra vissa saker ännu schysstare.

– Förstås är det massor som blev ogjort, men väldigt mycket fint blev gjort. Jag är glad och stolt över att vi hann se varandra och vara med varandra på ett sätt som var värdigt oss.

Fritjof Sahlström har sett det mera som ett privilegium än som en skyldighet att skriva boken.

– Jag har fått syn på Leena och på hennes syn på sjukdomen på ett annat sätt. Man läser bloggtexterna lite noggrannare när man jobbar med dem så här. Det blev en slags terapeutisk process att tvingas formulera min egen erfarenhet tydligt.

samtidigt mycket familjevardag.

– Det var himla viktigt, inte minst för barnen. De hann få en större del av sin barndom och ungdom tillsammans med oss båda.

Leena skrev om situationen i sin blogg och Fritjof berättade om läget i sina kolumner i Hufvudstadsbladet.

– Vi tyckte att det var viktigt för oss att berätta om vad som hänt och om hur vi försökte leva med det.

Det här gav människor i deras närhet möjlighet att engagera sig i deras situation och Sahlström upptäckte att många som tog kontakt själva hade gått igenom liknande saker.

Många visade dem sitt stöd på olika sätt – det kunde handla om praktisk hjälp med att ta upp båten, men också om förbön. Fritjof Sahlström är inte själv troende, men tyckte att

Skulle du älska mig ändå?

»Jag tänker sitta här, som mig själv, arg och liten i vishet.«

MÄNNISKOR SOM utstrålar visdom, de med livserfarenhet och förnöjsamt sinnelag, de hittar kanske ett sätt att betrakta året som gått och bli ännu visare. (Jag tänker inte skriva ut virusets namn.) Jag är mer av den frustrerade och otåliga sorten. Jag rasar över missade chanser, över att inte ha fått träffa mina föräldrar som blir äldre för varje dag, över kramar och smekningar på kinden som blev borta, över att livet är så försvinnande kort.

Och så kommer påsken. Den kan man inte skjuta upp, eller ordna som ett virtuellt möte ... ja, vi får ju vara så tacksamma över tekniken. Och jag blir bara mer irriterad. Påsken kommer igen en gång med hela spektret av känslor, sorg som tynger mot jorden, uppståndelseglädje som lyfter mot vidderna.

Jaha, hej hej Gud, tänker jag. Här är vi då. Hur har du tänkt dig att vi ska göra i år? Jag hör själv hur jag låter. Men Petrus var också förgrymmad, trotsig och ynklig, försöker jag tänka. Tomas tvilade, Judas svek och Pilatus föll för grupptricket.

KANSKE PÅSKEN får svepa förbi i år, utan att jag noterar den. Ändå sitter jag i soffan en sen kväll och tänker på alla påskhelger jag haft. På soliga påsklördagar när vi, föräldrar och syskon och barn, druckit kaffe på verandan, gömt chokladägg i vardagsrummet och tänt påskbrasan i skymningen, sett på gnistorna som stigit mot den mörkblå rymden.

Jag tänker på alla påsksondagar jag suttit i bänken i min hemkyrka och lyssnat till barnkören som högt och oblygt sjungit om den tomma graven. Jag har tittat på de klargula påskliljorna framme i kyrkan, på ljuset som silat in genom fönstren, på byborna i bänkarna. Och jag tänker, trots att jag inte får uppleva det konkret i år, att från den här kyrkbänken reser jag mig aldrig! Aldrig! Jag tänker sitta här, som mig själv, arg och liten i vishet, och se på allt detta och sjunga att graven är tom, tills jag är hes.

IBLAND PRESENTERAR min yngre pojke en rad med gruvligheter han, i den värsta av världar, kunde göra sig skyldig till och frågar: Skulle du älska mig ändå? Ja. Vad du än gör, säger eller tänker kommer jag alltid att älska dig, svarar jag.

Och själv känner jag trots allt Guds ömma blick på mig, kanske mer nu än många gånger förr. Det är det som är påsk. Också i år.

Ulrika Hansson är redaktör på Kyrkpressen.

– Anorexin var min växtvärk, mitt sätt att få utlopp för en ångest som jag inte hade redskap att behandla, säger Eva Roos. Evas mammas plötsliga död, när Eva var bara tio år gammal, satte djupa spår i henne.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

”Livslusten har alltid varit starkare”

Eva Roos hade en riktig Bullerby-uppväxt i Ekenäs på 80-talet.

– Jag har fått växa upp med min farmor och farfar på samma gård. Mamma och pappa var närvarande och så många andra, trygga vuxna. Jag tror min ljusa, härliga, bästa möjliga barndom har burit mig genom allt jobbigt.

Visst har Eva Roos haft sin beskärda del av svårigheter. Allt förändrades på en kväll när hon var tio år.

– Det var nyårsafton och vi skulle få gäster den kvällen. Min mamma var tävlingsorienterad, hon sprang varje dag, så också den här dagen. Hon sa hej då och ”jag kommer snart”.

På den resan blev hon. Hon fick en massiv hjärnblödning och avled två dagar senare på sjukhus.

– Allting bara föll undan, allt blev rörigt. Pappa och farmor höll uppe allting för mig och min bror.

Tränade alltid dubbelt mer

Mammans plötsliga dödsatte djupa spår i henne.

– I efterhand kan jag säga att mammas plötsliga död var en av rötterna till ätstörningen.

Eva växte jättemycket på en kort tid och var längst i klassen.

– Jag hade en känsla av att vara större än alla andra. Jag kom i puberteten och jag hade ingen mamma som kunde vägleda mig. Det var ganska ensamt och obehagligt.

Hon blev bättre på både friidrott och handboll. Sedan gick det snabbt.

– Träningen tog över. Jag tränade alltid i smyg dubbelt mer än alla andra och åt dubbelt mindre. Då började det rasa.

Den julen, när hon gick på nian, var hennes situation alarmerande.

– Jag gick med mina tankar alltför länge utan att berätta för en enda människa om vad som fanns i mitt inre. Min pappa, mina tränare och vänner slog larm. Jag kommer ihåg dagen då jag ställde mig på vägen hos skolhälsovårdaren. Hon ringde genast till pappa. Han kom efter mig och han förde mig till sjukhus och jag blev intagen på direkten.

»Jag fick gå med mina tankar så länge utan att berätta för en enda människa.«

Eva Roos åkte in och ut på sjukhusets barnavdelning den våren.

– Men jag fick ändå slutbetyg från högstadiet. Under gymnasietiden fick hjärnan jobba på högvarv – den fick inte tillräckligt med fett. Jag använde oehört mycket tid till att läsa – det är det enda jag minns från de tre åren. Allt cirklade kring kalorier, mat och att orka läsa till nästa prov.

Efter studenten åkte hon till Åbo för att studera.

Hon hade många kompisar, levde ett vanligt, aktivt studieliv, åkte till Frankrike som au-pair och sommarjobbade. Men innerst inne mädde hon dåligt under hela studietiden.

Vändpunkterna

En stor vändpunkt var när hon flyttade till Bryssel. År 2004 blev hon värvad via ett projekt och på den vägen hamnade hon på Europaparlamentet som praktikant för Henrik Lax.

När hon var hemma i Ekenäs under sommaren 2005 hände något förfärligt.

– Min pappa cyklade omkull och blev förlama från midjan och neråt år. Det var igen ett stort slag för mig och min bror.

Eva Roos skulle flytta tillbaka till Belgien och börja studera.

– Jag sa åt min pappa att ”jag hjälper dig här i Finland” men han visste att det var en så stor dröm att få åka så han övertalade mig.

En annan vändpunkt på hennes resa mot tillfrisknande var en läkare som sa rakt ut att

med hennes undervikt blir det svårt att få barn. – Det fick mig att stanna upp.

Mötte kärleken

År 2009 mötte Eva sin blivande man, **Mika**, när hon hade flyttat tillbaka till Finland. De träffades på ett bröllop i Italien.

– Han var så lugn. Han bodde i Nummela med sina hundar. Han klarade av att ruska om mig när jag inte tog hand om mig själv ordentligt.

Eva och Mika flyttade ihop 2010 och redan följande år blev hon gravid och de gifte sig.

– Jag har aldrig känt mig så frisk och stark som då. Jag älskade magen! Och att kroppen bara fick bli som den blev, utan att jag kunde kontrollera det.

Nu är hon frisk från sin ätstörning.

– Men en viss slags osäkerhet och växtvärk är en del av mig. Men jag kopplar dem inte längre till min anorexi.

Hopp vid sidan om mörkret

Eva Roos har vuxit upp med en trygg vardagstro.

– Min pappa bad alltid aftonbön med mig och min bror. Det har jag fortsatt med med mina barn. Min tro grundar sig på att alla är lika värda. Vi ska bemöta andra med värme och vara vänliga mot varandra.

Men har hon utmanats i sin tro.

– Mina frikyrkliga vänner och bekanta har ofta fått mig att känna mig osäker på min tro.

I något skede bestämde hon sig för att vara snäll mot mig själv.

– På grund av min sjukdomsbakgrund behöver jag det. Min inre röst säger att min tro räcker till.

Hon säger att det är befriande att inte veta allt.

– När barnen frågar mig något om tron kan jag säga som det är: jag vet inte. Många vuxna vill ge ett sken av att de vet allt.

Eva Roos tycker att det är viktigt att vara ärlig och sann med det mörker man gått igenom.

– Men jag tror också människor behöver mera ljus och hopp vid sidan om mörkret. Jag har levt, känt och berörts av så otroliga människor genom hela mitt liv – det är jag så tacksam för.

Eva Roos på konfirmlägningslägret på Ramsdal år 1995. – Det var där jag började sväva mellan allvar och glädje.

Eva Roos är erfarenhetsexpert på föreningen Etelän-SYLI (Ätstörningsfamiljer i Södra Finland).

– Jag skriver texter, håller anföranden, leder grupper, svarar på mejl och är tillgänglig för unga som har en ätstörning eller närstående till unga med en ätstörning.

Eva Roos

Bor i Nummela med mannen Mika, tre barn och hunden Hercules. Bor helst hela somrarna i Ekenäs, när det är möjligt.

Mångsysslare, egenföretagare och språksakkunnig, håller bl.a. lektioner i svenska för vuxna vid olika statliga verk.

Har jobbat vid Finlands EU-representation i Bryssel, som riksdagsassistent och vid utbildnings- och kulturministeriet.

”NÅ INT DÅ, GUD”

Ibland är patienten mycket svag, sedan piggnar den till. Tua Forsström och Sofia Torvalds möttes i ett samtal om hur deras tro klarat av sorg och uteblivna bönesvar.

SAMTALET REDIGERAT AV: **SOFIA TORVALDS**
FOTON: **KJELL SVENSKBERG & CHRISTA MICKELSSON**

SOFIA: När jag föreställer mig min tro kommer jag till att den är som en seg tuberkulospatient. Den är tunn och genomskinlig, men plötsligt full med energi. Emellanåt går det bra, och sedan blir patienten dålig igen. Om din tro var en tuberkulospatient, i vilket skede av sjukdomen skulle den vara?

TUA: Inte kritiskt illa, men stabilt lågt. Jag var en ordentlig kristen i decennier. För fem år sedan dog mitt barnbarn Vanessa. Det var en nollställning. Det var så hårt i alla avseenden att det påverkade mitt förhållande till Gud, till tron, till kyrkan. Jag reagerade med väldiga överslag på nästan allt. Jag hade bett så förfärligt mycket. Jag hade bett och bett och bett. Redan innan Vanessa blev sjuk, efter att hon föddes, sa jag till Gud: ”Jag är införstådd med att det kommer sorger, men låt Vanessa vara.

»Det handlar nog också om vrede.«

Tua Forsström

Ta allt, men inte Vanessa.” Och sedan upplevde jag ju att Gud tog Vanessa. Men jag går inte med på att det skulle ha ingått i någon Guds plan att Vanessa måste dö. Då mådde jag så dåligt att jag fick alldeles medeltida föreställningar: att Gud straffade mig för allt dåligt jag gjort under hela mitt liv. Och det var inte lite. Tron har inte stagat upp sig efter det. Men det betyder inte att jag inte skulle ha en tro.

SOFIA: Det *du* berättar om, det är ju så mycket större än mitt. Men min och Guds relation blir ibland dysfunktionell, tycker jag. Jag blir inte arg på Gud och säger: ”Det här är fel, varför ska jag få det här också, den här prövningen.” Jag har ju vänner som blir arga på Gud på det sättet. Men jag bli aldrig arg, utan får i stället en känsla av att jag ser på Gud som den där slöa tjänaren i liknelsen om talenter-

na: "Jag visste ju att du är en hård man." Jag tänker att jag bara borde underkasta mig alla prövningar på ett snällt och trevligt sätt. Men då känner jag mig egentligen ganska rebellisk. Det leder i sin tur till att jag slutar prata med Gud. Jag blir tyst och undvikande i stället. Hur kommer vreden in i det där, för dig?

TUA: Det handlar nog också om vrede. Och att jag inte kunnat be. Jag kan be för andra människor, men inte så där som förr. Det är lite som att jag vill hämnas. "Int då. Om du en gång har visat att du inte överhuvudtaget bryr dig om mig, varför ska jag hålla på och tjata här." Att hämnas på Gud! Så var det nog ett tag. Nu är det inte mera så. Jag tänker inte: ajöss med Gud. Men det är passivt. Närvarokänslan har jag, men jag skulle aldrig kalla den trygghet. Vad tänker du om trygghet?

»*Jag blir tyst och undvikande i stället.*«

Sofia Torvalds

SOFIA: För mig är det också lite svajigt. Det har säkert att göra med mitt temperament, jag är ju en ångestbenägen människa, men också en som varit med om en del motgångar i livet. Jag har absolut noll förväntan på att allt kommer att gå bra för mig. Tvärtom förväntar jag mig motgångar. Men jag har tilltro till att vad som än händer så kommer Gud att finnas kvar. Jag vet också med mig själv att när det är riktigt jobbigt tenderar jag att gå närmare Gud. Men inte så att jag tror att inte ett hårstrå kommer att brytas ...

TUA: Nej, en sådan trygghet har jag aldrig känt. Men det har jag heller aldrig känt existentiellt. Tvärtom har jag haft en stark katastrofberedskap, lite som du. Mycket ångest och katastrofberedskap. Men om vi tänker på tuberkulospatienten: Om den har sämre perioder, håller du dina rutiner? Ber du, går du i kyrkan?

SOFIA: Nej. Det som händer då är att jag tappar rutinerna. Kanske är det ett sätt för mig att vara rebellisk. "Varför ska jag jobba för det här så här hårt när det inte alls känns bra?" Om det var en parrelation skulle det handla om att jag inte orkar vårda den. Det enda jag hållit fast vid har varit att lyssna till lovsångsmusik. Fast jag inte orkat be. Hur ser dina rutiner ut?

Forts. på följande sida. ►

Tua Forsström är författare och ledamot i Svenska Akademien. Hon bor i Helsingfors och Tenala. Sofia Torvalds är redaktör och författare, och bor i Esbo.

TUA: Jag tänker att jag måste återgå till att be. Jag tror att det där är lite en disciplinsak. Man bara gör det. Man börjar på nytt. Och så går det kanske inte något vidare, men om du inte prövar är det helt säkert så att det inte blir till någonting. Mitt kyrkgående är ett riktigt elände. Där är det något som har hänt. När det var som bäst var det så att jag bara behövde komma in i kyrkan så andades jag på ett bra sätt. Jag har haft en riktig hemkänsla i kyrkan, i synnerhet under den tid Vanessa levde. När jag prövade på att gå i kyrkan igen efter hennes död råkade söndagens texter handla om Guds oändliga omsorg. Jag klarade inte av det. Men vi får väl se. Går du i kyrkan fast du inte har lust?

SOFIA: Ibland. Jag har haft stor nytta av en bönegrupp som jag varit med i sedan 20 år tillbaka. Ibland har vi gått i gudstjänst tillsammans, och ibland går jag i kyrkan bara för att de andra går. Samma med bönen. I perioder har jag inte kunnat be för mig själv, men känt att jag kan be för de andra. Genast om man skulle fråga mig "Hur mycket tro har du?" skulle jag känna att jag har nästan ingen alls. Om tron ska vara så stark att den ska förflytta något så tror jag inte på den alls. Jag tror inte på min egen tro.

»Jag tror inte på min egen tro.«

Sofia Torvalds

»Just nu tänker jag att han inte bryr sig jättemycket om mig.«

Tua Forsström

TUA: Jag har ju alltid tyckt att jag har förstått att det inte är så att man ska vänta sig att bönen *funkar*. Att man får det man ber om. "Ta inte bort Vanessa." Merparten av gångerna får vi inte det vi ber om, vi ska också klara av att det går tvärtom. Så tron kan ju inte bygga på det så fort något går dig emot tänker du "ajöss då!"

SOFIA: Men det är ju en emotionell reaktion. Jag har tänkt att om man nu ska ha någon sorts relation med Gud, som man upprätthåller med hjälp av bönen, måste man vara väldigt ärlig. Annars är ju relationen meningslös. Det skulle vara bättre för bönen och gudsrelationen och min tro om jag sa: "Gud, jag tycker att det här är orättvist. Jättefräckt! Nu får du lov att göra något åt det här!"

TUA: Det är ju som Hjalmar Bergmans *Farmor och vår Herre*. Hennes böneliv går ut på att hon grälar på Gud. Det är något friskt i det. Men man är rädd att bli en människa vars sinne för proportioner helt och hållet har rubbats. "Har du glömt mig för en sekund? Du har ju lovat att ta hand om mig: varför gör du det inte då?" Samma Bergman har en roman som heter *Herr von Hancken*, om en misslynt typ som klagar över allt möjligt. Herr von Hancken säger: "Gud förstår mig inte." Och då tän-

ker man: bara man inte blir herr von Hancken.

SOFIA: Men tänker du att Gud förstår dig?

TUA: Just nu tänker jag att han inte bryr sig jättemycket om mig. Jag tror nog att jag ingår i den här skapelsen, att Gud har noterat mig. Jag tror inte att Gud har beslutat sig för att jag är ett hopplöst fall. Jag tänker bara att ... kanske jag inte får tillräckligt mycket uppmärksamhet. Nå, det där skulle nu vara en rollighet! Men ändå.

SOFIA: Men vad intressant! För jag föreställer mig att Gud hela tiden är där och bara väntar på att jag ska ta kontakt. Min självbild är ju tydligen sådan att jag tror att Gud hela tiden tänker på mig.

TUA: Men det där låter ju avundsvärt! Så där skulle jag också vilja tänka.

SOFIA: Jag har undrat om det är möjligt för mig att inte tro. Skulle det vara möjligt att tuberkulospatienten dog? Jag kan inte ens föreställa mig det. Hur skulle det se ut? Skulle den personen ens vara jag? Tron har börjat så tidigt i mitt liv. Om den inte fanns skulle livet kännas så tomt och platt.

TUA: Så torftigt. Det är precis det jag också brukar tänka när folk säger: Hur orkar du med det där. Man kunde kanske fråga helt snällt: Hur orkar du själv då. Trots att ens tro behöver stagas upp nästan hela tiden.

Påskens tv- och radiogudstjänster sänds från Grankulla

I år sänds påskens radio- och tv-gudstjänster från Grankulla kyrka. Långfredagens avskalade gudstjänst gestaltar sorgen och smärtan i stilla veckans händelser. Påskdagens traditionella och högtidliga gudstjänst handlar om livets seger över döden.

TEXT OCH FOTO: **LUCAS SNELLMAN**

Åsa Dalkarl-Gustavsson spelar flöjt, Daniel Nyberg läser långfredagens texter.

Långfredagens gudstjänst utgår från den rikssvenske biskopen och författaren **Martin Lönnebos** korsvägsandakter.

– Jag hoppas att tittarna ska få uppleva ett bildlandskap för sina ögon och känna något av det som händer där och då, säger församlingspastor **Daniel Nyberg** som läser långfredagens texter.

Enligt honom är långfredagens gudstjänst en fascinerande kontrast till kyrkoårets andra gudstjänster.

– Här får vi gå in i sorgen, smärtan och dramatiken. Gudstjänsten är en stark kontrast till andra söndagar då vi betonar det glada, ljusa och hoppfulla.

Kantor **Barbro Smeds** medverkar för 25:e gången i långfredagens gudstjänst i Grankulla svenska församling.

– Det är något alldeles speciellt som händer, skapar stämning och tar tag i en i den här gudstjänsten, säger hon.

Ulrik Sandell leder påskdagens gudstjänst, Heli Peitsalo är körledare.

Påskgudstjänst med pandemiramar

– Påskdagens gudstjänst är traditionell och högtidlig. Så som den brukar vara här i Grankulla, säger kantor och körledare **Heli Peitsalo**.

I gudstjänsten medverkar flöjtisten

Åsa Dalkarl-Gustavsson och sångare ur Graziakören.

– Det är några församlingsmedlemmar som gärna ställer upp och för dem har gudstjänsten blivit en del av deras påskfirande.

Långfredagens gudstjänst 2.4 kl. 12 i Yle Fem och kl. 13.03 i Yle Vega.
Påskdagens gudstjänst 4.4 kl. 12 i Yle Fem och kl. 13.03 i Yle Vega.

Till gudstjänsten har Peitsalo bland annat valt stycket Preludium och Fuga D-dur av **Johann Sebastian Bach**.

– Det berättas att Bach komponerade det här stycket just för påskdagen. I början kan man höra kampen mellan det onda och goda och i slutet mänsklighetens jubel.

På påskdagen är det stora budskapet i centrum.

– Budskapet om Jesus och livets seger får en speciell betydelse i dessa coronatider, säger kyrkoherde **Ulrik Sandell** som leder påskdagens gudstjänst.

– Det blir ju något av en festgudstjänst med pandemiramar. Påskliljorna, dopfontens rinnande vatten, dopljuset som får ljus av Kristusljuset – allt det här får symbolisera hur vi lämnar det gamla och går in något nytt.

Med textläsning medverkar **Daniel Nyberg** och förbönen leds av diakonen **Catherine Granlund**.

Tv-gudstjänsten ger möjlighet att samlas på ett nytt sätt.

– Vi får förmedla och dela påskens glädje tillsammans med hela Svenskfinland, säger Sandell.

För tv-regin i bägge gudstjänsterna svarar **Rufus Hedengren**.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Torsdag 1.4 Maria Boström, Föglö
Tisdag 6.4 Tomas Ray, Helsingfors
Onsdag 7.4 Tomas Ray, Helsingfors
Torsdag 8.4 Tomas Ray, Helsingfors
Fredag 9.4 Tomas Ray, Helsingfors
Måndag 12.4 Seth Jacobson, Mariehamn
Tisdag 13.4 Heikki Huttunen, Vanda
Onsdag 14.4 Marko Pitkäniemi, Helsingfors
Torsdag 15.4 Camilla Klockars, Vasa

Aftonandakt kl. 19.15

Torsdag 1.4 Aktläsning. Uppläsare: Johan Klingenberg (repris från 2008)
Fredag 2.4 Guds lamm. Textläsare: Hedvig Långbacka och Karl Sällström.
Lördag 3.4 kl.18.03 Ett ord inför helgen
Söndag 4.4 Kristus är uppstånden. Textläsare: Hedvig Långbacka och Karl Sällström. (Repris från 1.4.2018.)
Måndag 5.4 Mötet med den uppståndne. Textläsare: Alexandra Äng och Stefan Äng. (repris från 2.4.2018)
Tisdag 6.4 Camilla Svevar, Korsholm
Onsdag 7.4 Camilla Svevar, Korsholm
Torsdag 8.4 Camilla Svevar, Korsholm
Fredag 9.4 Camilla Svevar, Korsholm
Lördag 10.4 kl.18.03 Ett ord inför helgen
Söndag 11.4 Uppståndelsens vittnen. Textläsare: Sofia och Henrik Böckelman. (repris från 8.4.2018)
Måndag 12.4 Per Stenberg, Karleby
Tisdag 13.4 Fred Wilén, Helsingfors
Onsdag 14.4 Luisa Tast, Malax
Torsdag 15.4 Maria Sten, Helsingfors

Gudstjänst kl. 13.03

Fredag 2.4 Gudstjänst med Grankulla svenska församling. Daniel Nyberg läser Martin Lönnebos korsvägsandakter. Musikledare: Teppo Lampela. Musiker: Minna Kangas (violin), Dora Asterstad (violin), Riitta-Liisa Ristiluoma (altviolin), Louna Hosia (cello), Anna Rintarahko (kontrabas) och Marianna Henriksson (cembalo). Kantor: Barbro Smeds. Gudstjänsten sänds också i Yle Fem kl. 12.00.
Söndag 4.4 Gudstjänst med Grankulla svenska församling. Predikant och liturg: Ulrik Sandell. Organist: Heli Peitsalo. Flöjtist: Åsa Dalkarl-Gustavsson. Sång: Grupp ur Graziakören. Förebedjare: Catharine Granlund. Gudstjänsten sänds också i Yle Fem kl. 12.00.
Måndag 5.4 Gudstjänst med Finström-Geta församling. Predikant: Jon Lindeman.
Söndag 11.4 Gudstjänst med Sionförsamlingen i Vasa. Predikant: Anders Olin.

PÅSKKRYSSET

				BASKET	7/9	RYSK HÄRSKARE	HARANSÖN 1 Mo 11:23 MAINE AMRAMSÖN 1 Kr 23:13	PRECIS	BRANDSKÅDESPELARE
↓				→				↓	PROFET MALH:S
				ÅTERSTOD SPORRA			SKYLDIG PRO-NOMEN		
						DR... OCH MR HYDE FLODSLINGAN			
				KATT ÄTTLING SKORPA ATT GÅ PÅ				GRUPP AV TRE EFTER LUCIA	
					JAG FÄRG			FÖRMÄR DÄR ÄR TEHERAN HUVUDSTAD	
SÄTER MAN IN I VISSA ORGAN ANNE BERG	↓	↓	ATTEST PORÖS MASSA	FORN-NORDISK GUDINNA	SMÅSAK	LAMENTERA SNILLE	GENOM KASUS		ARTIG IFALL
					LIKGILTIG MAGNIFIK				FRAMÅT ANDA KLANGLÖS
			LIVLIG ORT I NORGE			"BRANNA		SETS FAR 1 Mo 5:3 GÅR INTE ALLT	
ÖMSA	→						↓	DRIVMEDEL	LABANS DOTTER 1 Mo 29:16
TON	FALLBILAN HAN DYR KADE HERREN 1 Kl 18:3					25/11 SYD-AFRIKAN		80 ST. RENOMME	
	FÄGEL JOSEFS SON 1 Mo 46:20				BY I TENALA "VAD ÄR...?" 1 Kor 3:5		NORDVÄST	--- IN SIG VINNA INSTEG	NEON GÄRDSGÅRD
ÅKALLA		KUTTING	TRÄD OCH FISK			KRAFT	HUVUDSTAD I SENEGAL	LINDA	
			ORT I DALARNA		TRÄD TORASTÄLLNING FÖR SKINN		DRESS SIFFRA		SOBO PURKEN
MUST KRISTALL GYTRING				MJUK	FÖRINTA YTERHALSDUK			STÅT IRIDIUM	
POJKNAMN			ORT I FINLAND			SIST I BREV	→		
			PERSON I NARNIA BÖCKERNA						LÄKEKONSTENS GUDINNA
↓	ABELS BROR 1 Mo 4:2	VÅR VALUTA FÖRR			LEASÖN 1 Mo 30:17-18				MINSKA
									BMA 2021

BRITTI-MARI ANDFOLK

MARSKRYSSETS LÖSNING

Bland de rätta lösningarna belönades följande med ett bokpris som kommer på posten. Vi gratulerar: **Charlotte Renvall**, Nykarleby, **Margareta Kurtze**, Helsingfors och **Viola Korkea-Aho**, Esse.

SKICKA IN!

Sänd in din krysslösning senast tisdagen den 20 april 2021 till: Kyrkpressen, Tölötorggatan 2 vån. 8, 00260 Helsingfors. Märk kuvertet "Aprilkryssset". Du kan också ta en bild av kryssset och skicka till layout@kyrkpressen.fi. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas med bokpris. Bibelcitaten i kryssset är enligt Bibel 2000. Lycka till!

Namn & adress:

.....

.....

.....

OMAZO1	DEN AN	REAR	TR	OR	K	SKALS	P	R
→	Ö	VER	B	O	H	L	I	V
↓	S	A	N	K	E	Y	A	L
CRED	T	R	O	F	R	A	N	K
EST	N	E	D	L	A	A	S	P
RENA	R	A	K	E	L	I	S	M
F	N	E	L	I	A	L	A	D
S	L	I	T	V	A	R	G	Y
FODAL	↓	V	H	S	A	G	A	N
E	T	U	I	T	R	Y	M	A
A	R	M	A	R	N	E	P	E
B	V	I	S	T	E	G	L	E
L	E	A	L	E	E	A	S	L
C	A	B	S	M	O	L	K	S
FAMIL	T	R	O	P	A	T	L	E
T	R	E	V	A	T	L	A	K
R	Ö	V	E	R	S	I	K	T

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Jag, min sambo och våra två snälla innekatte söker en möblerad eller omöblerad tvåa eller större i Ekenäs mellan tiden 23.5-29.8.2021. Tel: 0409030020 /Nicole, Ginés, Nefi och Cleo

UTHYRES

Upplev våren i skär-gården. Strandnära boende i Åbolands skärgård med bekvämligheter. Uthyrer veckovis, alt. måntors, fre-sön. 5 sovplatser + bäddsoffa. Ej husdjur. Info@alexandras.fi eller tel. 0207 345780

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 0505903780 tis-to 9-12.

Praktisk, liten tvåa i gott skick på Viborgsgatan, Hfors. 850 €/mån inkl. vatten. 0407729908

Fräsch etta med kokvrå i Rödbergen, 29 m2. Gångavstånd till centrum, nära till spårvagn/buss. Ledig 1.5. Hyra 850 €/mån inkl. vatten. Tfn 050-555 3711.

UTHYRES

Matteus åldringshemsstiftelse hyr ut 2 r+k i Nordsjö, Helsingfors, som bostad för person över 60 år med låg inkomst (rökfri, inga husdjur). Inte serviceboende. Hyresgästen ska gärna ha anknytning till östra Helsingfors. Intresserade ombuds kontakta hedvig.stenman@welho.com eller tfn 044 5914691. Ansökan kan också postas till Matteus åldringshemsstiftelse, c/o Dahlberg, Kvarndammsv. 11E, 00920 Helsingfors.

SÄLJES

Petra vita köksskåp m stomme, 18 dörrar i olika storlek, Siemens diskmaskin (2016), AEG ugn och spishäll (2018), Elektrolux kylskåp o frys (2015). Allt tillsammans 900 euro. Säljes även i delar. Nedmonteras och avhämtas fr. östra Hfors inom maj. Ring Gunilla 050 324 3019.

KÖPES

Havsnära tomt för egnahemshus i Nyland, max 1h från H-fors. Kontakta Petra 0503409973

Köpes gammal stenlada/stenbyggnad var som helst i Finland. Kontakta Anton 0505124969

Vår familj önskar köpa en 100-150 m2 lägenheten i Kronohagen, Helsingfors. Frank tel. 0400-478 450

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webb- verktyg som finns på www.kyrkpressen.fi. Priset är 4,50€ per rad. För annonser som lämnas in per telefon på nummer 040 831 6614 eller via epost till adressen annons@kyrkpressen.fi tillkommer en servicekostnad på 5€.

LEDIG TJÄNST

Finska Missionsällskapet söker en assistent för tiden 1.5-31.12.2021

Arbetet består dels av assistentuppgifter för svensk service, dels av kundbetjäning på finska.

För mer information: www.finskamissionssallskapet.fi/rekry eller Marika Björkgren-Thylin, tfn 040 902 2817, marika.bjorkgren-thylin@finskamissionssallskapet.fi

Vi vill ha din ansökan senast 14.4.2021.

NOCTURNE
BEGRAVNINGSBYRÅ

Ålandsvägen 17
AX-221 00 MARIEHAMN
Info@nocturne.ax
www.nocturne.ax

Omtanke. Omsorg. 24 timmar. +358 18 192 07

Blomsteraffär
Begravningsbyrå

Fant

Interfloratjänster
från oss

Öppet
må-fr 9.00 - 17.00 lö 9.00 - 14.00
Självtjänsten öppen till kl 21.00

Centrumvägen 3, Smedsby

Blombutiken: 06-322 2544 Begravningsbyrå: 06-322 2744 • 050 313 8142
www.begravningsbyrafant.fi • begravningsbyrafant@netikka.fi

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadskalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatsen 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoimisto.fi

www.espoonhautaust.fi

Etelä Savon Perinneterbäus Oy Ab

Takspån, stickspån och pärt, vi gör kulturhantverk!

Vi har över 20 års erfarenhet!

Vi tjävar våra kära kulturhistoriska tak!

Tag kontakt:

Telefon: 040-5003737

Email: Ets@spantaktjar.fi

Sibbo Klockstapel

Oy Majatalo Box Vårdshuset Ab

- Ekologinen majatalo
- Kahvila ja kokospalvelut

- Ekologiskt vårdshus
- Café och mötestjänster

TERVETULOA!

www.majatalobox.fi

VÄLKOMMEN!

Spjutsundintie 103 Spjutsundsvägen
01190 Box (Sipoo, Sibbo), ☎ 050 592 4255

Sähköasennukset & Sähkötarvikemyymälä
Einstallationer & Eltillbehörsbutik

KONTAKTOR

Myllärinkatu 26, 65100 Vaasa
06 3177 900 kontaktor@kontaktor.fi

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale
Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Tölötorggatan 2 B vån. 8, 02600 Helsingfors. E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi. Glöm inte namn, adress och telefonnummer. Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Solidaritet

Finlandssvensk kyrka kräver solidaritet

Kyrkan i Finland står inför stora omvälvningar då medlemsantalet minskar och medlemmarnas regionala fördelning blir allt ojämnare. Kyrkostyrelsens prognos för Borgå stift visar att medlemsantalet kommer att minska med cirka 34 000 personer fram till år 2040. Det betyder även att ekonomin kommer att krympa.

Vi måste se till att vi fortsättningsvis har en effektiv

finlandssvensk kyrka som kan förkunna Guds ord, förvalta sakramenten, sprida det kristna budskapet och förverkliga kärleken till nästan. Vi måste satsa på den församlingsmässiga verksamheten, som bör ske nära människor, fysiskt och virtuellt där de rör sig i vardagen. Samtidigt bör vi strömlinjeforma förvaltningen så att den är så effektiv som möjligt.

Enskilda församlingar kommer inte att ha resurser att sköta förvaltning och kommunikation på ett konkurrenskraftigt sätt. I Borgå stift finns tre grundstenar som hjälper oss att sköta förvaltning och kommunikation effektivt: Kyrkpressen som kan nå hela Finland, Kustens it-central och Kustens- och Ålands centralregister. Kyrkpressen är ett kris-

ligt ljus som förenar kristna i Svenskfinland och också är ett fönster mot världen, en stor kulturgärning. It-centralen och centralregistret kan producera förvaltnings-tjänster och datasäkerhet på ett sätt som ingen enskild församling skulle klara av.

För den finlandssvenska kyrkan är det viktigt att vi i alla församlingar slår vakt om dessa institutioner. Kortsikt-

tigt tänkt kan det vara frestande att på församlingsnivå välja andra lösningar, men på sikt försvagas då det finlandssvenska som helhet. Därför gäller det att vara solidarisk med helheten och jobba för att Guds kyrka ska finnas på svenska för hela Finland.

ANDERS BACKSTRÖM, Paipis

Nattvardsgemenskap

Biskopen, öppna kyrkorna!

Även Borgå stift har frivilligt begränsat antalet gudstjänstbesökare och nattvardsgäster inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Begränsningar gällande allmänna möten, som utfärdats av regionförvaltningsverket, gäller inte religionsutövningen enligt lagen och därför har bland annat romersk katolska mässor firats med flera deltagare med säkerhetsavstånd än i de lutherska, om det överhuvudtaget har firats nattvard i dem. Kyrkorumen är stora och det finns gott om prästerskap att fira flera högmässor eller nattvardsandakter under samma

dag, genom förhandsanmälan och säkerhetsavstånd kan man garantera både en säker nattvardsgång och eventuell smittspårning. Nästan alla kyrkor i Finland inrymmer åtminstone 20 personer med säkerhetsavstånd, det skulle vara en början på vägen till att återuppta nattvardsgemenskap.

Jag vädjar till biskopar, även biskopen i Borgå stift, att låta öppna våra kyrkor och tillåta nattvardsgång för kristna i alla stift och församlingar. Nedstängning av kyrkorna drabbar oproportionellt kyrkans sakramentala liv, spe-

ciellt dem som ännu håller på att lära detta: barnen som har svårt att koncentrera sig på virtuella gudstjänster i hemmiljö och ungdomar som inte får uppleva församlingens gudstjänstliv i skriftskolan. Någon kan också få en skada i själen när vanan inte mera håller på den rätta vägen till den himmelska gudstjänsten. Snart firar vi korssets och uppståndelsens påsk: biskopar, släpp kristna in i kyrkorna och öppna nattvardsborden!

TUOMAS ANTTILA

Lektor i religion

Far till en konfirmand och tre söndagsskolbarn

Kärlek

Kärlek och att älska

Trygve Cederberg citerar i sin insändare "Kärlek och förnuft i bibeln" i KP nr 5 två bibeltexter: "Ty den som älskar sin medmänniska har uppfyllt lagen" och "Kärleken är lagen i sin fullhet". Men frågan är vad orden älska och kärlek innebär och betyder. Det verkar som om många i dagens värld skulle tro att kärlek och älska är att inleda ett sexuellt förhållande med vem som helst, när som helst. Synden har avskaffats på många håll eller fått en vacker etikett, så Frälsaren behövs inte till någonting.

I stället är det så att vi älskar vår nästa när vi bryr oss om henne och vi älskar Jesus när vi håller hans bud. Det är för att laglösheten tilltar som kärleken slocknar. Kärleken mäts i milliliter blod, i hur mycket vi är villiga att offra för varandra, brukade en kristen broder säga.

REGINA KREANDER

Grankulla

KALLELSE

KALLELSE TILL VÅRMÖTE

KRAN

KRAN rf kallar sina medlemmar till stadgeenligt vårmöte torsdagen den 29 april 2021 kl. 11.00 virtuellt via Zoom. Anmäl ditt deltagande till: kran@kran.fi senast 23.4.

KRAN:s vårseminarium med temat Missbruk bakom galler ordnas också virtuellt senare samma dag med början kl. 14.00. Anmäl ditt deltagande till: kran@kran.fi senast 23.4.

Mer information: www.kran.fi

Välkommen!

Styrelsen

OTTO A. MALMS DONATIONSFOND

Stipendier för verksamhet som främjar
folkbildning och allmänt väl

Stipendierna kan beviljas personer, organisationer eller arbetsgrupper. Ansökningarna jämte alla bilagor sänds i elektronisk form via stiftelsens webbtjänst (<http://www.ottomalm.fi>), där noggrannare anvisningar ges. Vetenskaplig forskning finansieras inte detta år. Vi uppmuntrar denna gång särskilt till ansökningar med syfte att ge en nystart för kulturupplevelser och medborgaraktiviteter efter pandemitiden. **Ansökningstiden är 1.-30.4.2021.** En förteckning över beviljade stipendier publiceras på stiftelsens webbsida 1.7.2021.

Ett nytt åskådningsämne också på fastlandet?

I **Kyrkpressen 18.3.2021** intervjuas Sune Alén, en av de drivande krafterna bakom det nya åskådningsämnet på Åland. Alén drar slutsatsen att eftersom grundskolan är till för alla, så kan det inte finnas ett ämne man kan välja bort till fördel för livsåskådning.

Som Alén konstaterar har vi på fastlandet en religionsundervisning som är uppdelad enligt trosinriktning (evangelisk-luthersk, ortodox, katolsk, muslimsk eller judisk). Dessutom finns som alternativ också livsåskådningskunskap. Det åskådningsmässiga landskapet i

Finland kan konstateras vara pluralistiskt. Omkring 68 % av befolkningen hör numera till folkkyrkan och den övriga befolkningen hör till andra kyrkliga samfund, andra religioner eller inte till någon religion alls. Frågan som uppstår är om övriga Finland borde följa Ålands exempel?

Till exempel hinduism, buddhism och shinto nämns inte i läroplanen som särskilda lärokurser att läsa religionsämnet enligt (som evangelisk-luthersk, ortodox o.s.v.) Vad avgör vilka trosinriktningar som ska kunna få religionsundervisning enligt den egna trosinriktningen

och vilka inte? En principfråga som också gör sig gällande är om kommunen, som är åskådningsmässigt neutral, genom den kommunala grundskolan ska erbjuda religionsundervisning enligt trosinriktning?

Som Alén tror jag inte det är realistiskt att stryka religionsämnet, eftersom allmänbildning har betonats i den finländska skoltraditionen. Vissa saker talar dock för att omdana ämnet också på fastlandet.

De trosinriktningar som i läroplanen nämns som särskilda lärokurser har dock historiskt funnits längre i

Finland än exempelvis hinduism och buddhism. Dessutom finns ett undervisningsämne för dem som inte bekänner sig till någon religion. Därmed kan man kanske argumentera för att grundskolan faktiskt redan i tillräcklig grad beaktar den åskådningsmässiga pluraliteten i samhället, såsom religions- och livsåskådningsämnena nu är utformade i läroplanen.

Den nuvarande utformningen verkar också vara fördelaktigare för de religiösa friskolorna. Religiösa friskolor kan, såsom religionsämnet är utformat nu, lägga vikt vid den egna religiösa

profilen i religionsundervisningen. Skulle det vara möjligt också i och med en eventuell omdaning av religionsämnet (eftersom friskolorna också följer läroplanen)? Det är ett av syftena med de religiösa friskolorna, och det vore beklagligt om den möjligheten inte längre fanns för dem.

Det finns alltså faktorer som talar för ett gemensamt åskådningsämne också på fastlandet. Däremot har det nuvarande systemet tydliga styrkor, vilket talar för att behålla det som det är.

JESPER HANSEN, Esbo
klasslärare

Äktenskap

Kyrkans vigselpraxis

I **KP 3/21 intervjuas** ärkebiskop em John Vikström om hans skrivelse (på finska) om möjligheterna att utvidga äktenskapsbegreppet i Finlands evangelisk-lutherska kyrka. (se www.kotimaa.fi/blogit/john-vikstrom-laajennettu-avioliittokasitys/)

Vid genomläsningen av skrivelsen tyckte jag mig se två väsentliga frågor, vilka också Vikström ställer: Vad är äktenskap och vad är synd?

Vad är då äktenskap? Som jag ser saken definieras inte äktenskapet av kyrkans kommentarer kring hustavlorna – regler för relationerna inom hus, hem och äktenskap – eller av kyrkliga vigselformulär, utan av skapelseberättelsen i 1 Mos 2:24. "En man skall lämna sin far och sin mor och hålla sig till sin hustru och de skall vara ett kött." Jesus bekräftar och förtydligar detta genom att tillägga att detta gäller "de två", dvs mannen och kvinnan. Han fortsätter: "Vad Gud har fogat samman, skall människan inte skilja åt." (Matt 19:5–6)

synd? Den frågan ställer Vikström till kyrkans ledarskap, det vill säga till biskopar och kyrkomötet, gällande homosexuell kärlek.

Guds ord i denna fråga både i GT (3 Mos 18:22 & 20:13) och NT (Rom 1:26–27, 1 Kor 6:9, 1 Tim 1:10) är mycket klart och samstämmigt. Gud uttalar där en sträng dom över sådant, det är lag-ord: Duskall inte... Guds ord består som bekant av lag och evangelium. Synd är inte vad människor ansvara eller inte vara synd. Synd är överträdelse av lagen (1 Joh 3:4).

Kristi försoningsverk har inte upphävt lagen, men i ånger och omvändelse från synd tas lagens fördömelse bort.

På basen av dessa bibelord borde det vara klart att dörren är stängd fören utvidgning av äktenskapsbegreppet och en motsvarande kyrklig vigselpraxis. Det allvarliga är också att detta vore att bedra människor med att det som Gud fördömer numera är ok. Ätminstone i en kyrka som vill vara bekännelseetrogen.

Den andra frågan är: Vad är

ULF EMELEUS, pastor em

Svar till Ulf Emeleus

Äktenskap, kärlek och synd

Ulf Emeleus frågar: Vad är äktenskap och vad är synd?

Vad är äktenskap?

Enligt vår kyrkas tro, som uttrycks i kyrkohandbokens vigselformulär, har Gud instiftat äktenskapet för makarnas, familjens och samhällets skull, varvid också de som saknar avsikt eller förmåga att tillsammans alstra barn får ingå äktenskap.

Enligt Bibeln och vigselformuläret ingås äktenskap mellan man och kvinna. Frågan blir då: Innebär detta att endast heterosexuella får ingå äktenskap eller får också ett samkönat förbund vigas och välsignas till äktenskap? Får alltså den samkönade kärleken jämföras med den heterosexuella eller är den en förbjuden, en syndig kärlek?

Vad är synd?

Att synda innebär att bryta mot Guds vilja, Guds lag, uttryckt till exempel i de tio buden. Buden sammanfattade Jesus i det dubbla kärleksbudet: Älska Gud över allting och din nästa som dig

"Två människor, som älskar varandra med vilja till livslång trohet, utan att därvid svika eller på annat sätt skada någon annan, syndar inte."

själv (Mt 22:37–40). Så gjorde också aposteln Paulus och tillade: "Kärleken vållar inte din nästa något ont. Kärleken är alltså lagen i dess fullhet" (Rom 13:8–10). Synd är sålunda kärlekslöshet, själviskhet, hänsynslöshet.

Två människor, som älskar varandra med vilja till livslång trohet, utan att därvid svika eller på annat sätt skada någon annan, syndar inte. Ett själviskt och hänsynslöst utnyttjande av en annan människa, sexuellt eller på annat sätt, är däremot synd.

Mot bakgrunden av den här synen på äktenskap, kärlek och synd har jag i min artikel skisserat en lösning på det problem som dessa år ansätter och plågar vår kyrka -

liksom många andra kyrkor på olika håll i vår värld. Lösningen skulle vara att kyrkomötet inför ett nytt vigselformulär i kyrkohandboken vid sidan av det nuvarande formuläret, som förblir i kraft. Det nya formuläret skulle få användas vid såväl heterosom samkönade pars vigslar. Härmed skulle vi få samma ordning som Norska kyrkan införde år 2017 med stöd av samtliga biskopar.

JOHN VIKSTRÖM,
ärkebiskop em.

RÖKT INHEMSKT LAMM TILL PÅSK

Smaklig påsk!

Savuutama ORAVAIS Rökeri

Oravais Rökeri Ab | Besöksadress/butik: Änäsavägen 9, Oravais • 06-356 0770
el. 040-749 6699 • www.oravaisrokeri.fi • info@oravaisrokeri.fi

ÄT GOTT HOS OSS!

Måndag–fredag 11–14.30
- Dagens lunch
- Hamburgermeny
- Sallader

Fredagskvällar kl. 17–21
- olika menyer varje fredag

Catering & beställningar
- boka Oneil till era grillfester

ONEIL'S KITCHEN

Simhallsvägen 1, Närpes
tel. 06 2241933, Lotten 0409605028
www.oneils.fi info@oneils.fi

Lilla Daniel var bjuden på påskmiddag till sin mormor. Gemast när de satte sig vid bordet började han äta. "Vänta tills vi bitt bordsbön", sa hans mamma. "Klart du måste", sa hans mamma. "Vi äser ju alltid bordsbön innan vi äter." "Ja, men det är hemma hos oss", sa Daniel. "Men nu är vi hos mormor, och hon kan laga mat." sa Daniel.

Där liv möter tro

Berättelser om mening och mod

GUSTAV BJÖRKSTRAND
På avstånd ser man klarare
– En självbiografi

Gustav Björkstrand har varit van att stå på platser där det stormat. I sin självbiografi belyser han händelser ur sitt färgstarka arbetsliv, med stundvis häftiga debatter – och varifrån han får modet.
Inb. 32,50

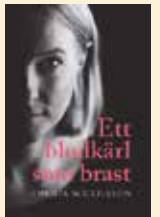
TOMAS SJÖDIN
Ljudet av tystnad

I tystnaden finns dörrar till världar och vidder. Den här boken är en djupt personlig berättelse om konsten att värna det inre livets helhet och att hitta fram till den kommunikation som stavas bön.
Libris, inb. 27,90

CHRISTA MICKELSSON
Ett blodkärl som brast

Vad händer inom oss när tillvaron brutalt vänds upp och ner? Vad blir viktigt i ett liv som lika gärna kunde ha tagit slut?
Hft. 24,90
Nu i Himlaliv på Yle Arenan!

ALARIC MÅRD
Begränsade är vi allihopa

Alaric Mård bjuder oss hem till sig och sitt liv. Avväpnande och ärligt berättar han om kärlek, relationer, föräldraskap, tro och om ett liv med funktionsnedsättning.
Hft 22,90

KATARINA GÄDDNÄS
Bara vara
– En trasa i Guds skimrande väv

Alla bär vi på mörker, på sår. Men i mötet med heligheten börjar själva vardagen dansa och skimra.
Fontana Media, inb. 26,90

TOMMY HELLSTEN
Jag är inte längre rädd
– En bok om kärlek

Tommy Hellsten skriver om en livsförvandlande upptäckt: När sanningen och kärleken är tillvarons grund finns inte längre någon orsak till rädsla.
Libris, inb. 27,50

